

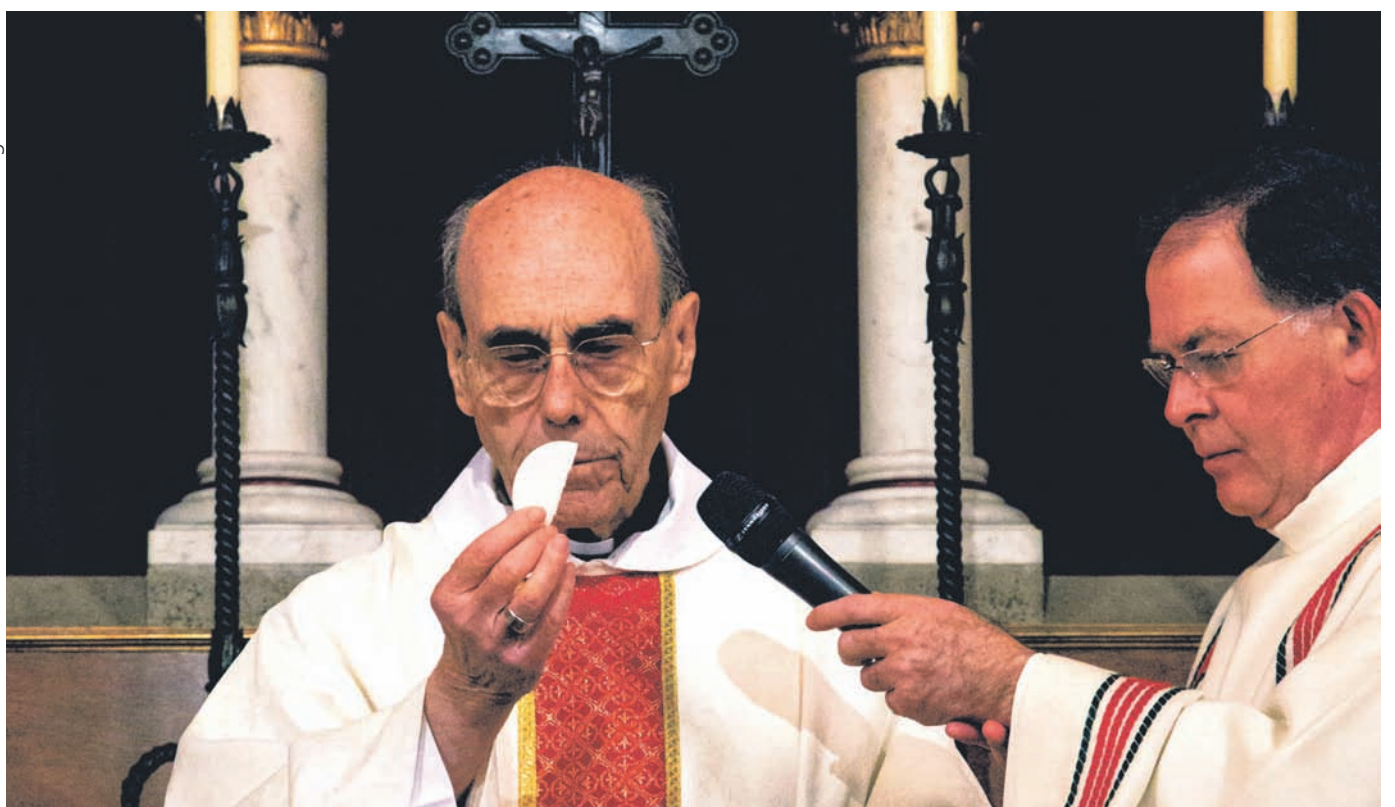
MONS. PERE TENA DEIXA UN GRAN LLEGAT AL SERVEI DE LA REFORMA LITÚRGICA

Mestre de la litúrgia

La litúrgia a casa nostra té un nom, i aquest és el del bisbe Pere Tena. Ha estat un referent en l'aplicació de la reforma litúrgica del Concili Vaticà II, expressada en la constitució *Sacrosanctum concilium*, i ha estat fundador del Centre de Pastoral Litúrgica. El seu prestigi com a liturgista no ha quedat circumscrit només a Catalunya, sinó que ha traspassat fronteres. Amb motiu de la seva mort el 10 de febrer, us oferim els articles de JAUME GONZÁLEZ PADRÓS, JOSEP URDEIX i IGNASI FOSSAS.

P 16-17

Agusti Codinach

«Un liturgista universal»

P 2

«Litúrgia i santedat de vida», article pòstum de Mons. Pere Tena

P 19

COMPROMESOS

AMB L'EDUCACIÓ DE QUALITAT
PER A TOT HOM

#triaescolacristiana

L'escola cristiana és un tresor que vol ser compartit. Amb aquesta convicció s'acaba de posar en marxa la campanya de comunicació Tria Escola Cristiana, que té com a lema «Compromesos amb l'educació de qualitat per a tothom». L'objectiu de la campanya és doble. D'una banda, ajudar les famílies en la tria d'escola, per afavorir que el procés d'elecció es faci de manera responsable. I de l'altra, donar a conèixer específicament l'oferta de les escoles cristianes, que compta amb 400 centres i 260.000 alumnes arreu de Catalunya. P 20

L'assignatura de Religió, una aposta per la dimensió transcendent a l'escola

P 3-4

Sumari

- P 8 Esperança en el procés de pau a Colòmbia
- P 21 Trobada de Pastoral de la Salut a Barcelona
- P 23 Nova edició dels premis Sant Fèlix de Girona
- P 25 III Congrés Internacional d'Art Romànic
- P 26 Els goigs de la guerra de Successió

Editorial

Un liturgista universal

La sobtada mort del bisbe Pere Tena i Garriga, auxiliar de Barcelona, ha posat fi a una llarga trajectòria de servei a l'Església catòlica. Fa ben poc, parlant amb un català, el Bisbe de Roma, Francesc, recordava aquelles conferències que havia escoltat essent arquebisbe de Buenos Aires de llavis d'un bisbe liturgista de Barcelona: Pere Tena. Ens consta que el record personal del Sant Pare va plaure especialment al bisbe emèrit de Barcelona.

Els seus col·legues i alumnes de la Facultat de Teologia de Catalunya sempre van admirar el seu sentit eclesial. Un *sensus Ecclesiae* que era indissociable de la seva vivència de la litúrgia com a expressió visible d'una realitat invisible: el Misteri de Déu.

Anys abans de ser ordenat bisbe pel recentment desaparegut cardenal Carles, eren molts els qui el veien digne de la plenitud del ministeri ordenat. La mitra que aleshores va usar, molt discreta, era reveladora de la sobrietat i l'autenticitat amb què volia exercir el ministeri episcopal, com anticipant-se a l'estil del papa Francesc.

Pere Tena encarna l'aplicació de la reforma conciliar a Catalunya. Els

instruments foren els seus llibres, les seves conferències, les seves classes a la Facultat de Teologia i a l'Institut de litúrgia i la seva responsabilitat en el Centre de Pastoral Litúrgica que ha traspassat les nostres fronteres.

Pere Tena era un home culte, que estava al dia de l'art, del cinema, de la literatura. A les seves classes citava poemes, compositors, pintors, pensadors. En contra del que hom pugui pensar la seva litúrgia no era desencarnada. Ell havia aconseguit de superar aquella fractura que ja lamentava Pau VI entre el culte i la cultura. Vivia pregonament l'Any Litúrgic i l'itinerari sacramental però alhora feia seus els goigs i les esperances dels homes i dones del nostre temps.

Catalunya Cristiana està de dol: hem perdut un col·laborador fidelíssim i molt llegit. Un savi divulgador de l'espiritualitat litúrgica.

Al bisbe Tena li agradava el *Càntic Espiritual* de Joan Maragall que va començar a escriure a partir de la intuïció, tan teològica del darrer vers: «Sia'm la mort una major naixença.» Que així hagi estat pel bisbe Tena i que la llum perpètua brilli damunt d'ell.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

La joia d'envellir

La plenitud de la vida és una cosa que només s'aconsegueix amb els anys d'un treball fet amb constància, amb coherència, amb estimació, bon humor i esperit de servei. No és tant el que un ha fet o ha deixat de fer, sinó el cor i l'ànima que hi ha posat en fer-ho, la petjada d'autenticitat i vàlua personal. Donar pas a les generacions joves és un acte de confiança i, alhora, el gest valent d'ajudar a créixer i assumir responsabilitats.

Tanmateix, perquè sigui així, cal assumir l'envelliment com una cosa pròpia de l'existència humana, com un do d'Aquell que estima eternament. La vellesa no és més que una nova fase en aquesta recerca d'infinite que tot ésser humà inicia quan pren consciència de si mateix. És la culminació d'aquell sospir que ens posa a la terra, però que està destinat a viure per sempre i amb una vida en perfecta plenitud.

En una trobada amb gent gran hem dit que fer-se gran no és només allargar anys a la vida, sinó donar vida als anys, que aquest és el secret de l'eterna joventut que hi ha a l'interior de cada persona. I que bé quan la gent gran acull, estima i valora els joves ajudant-los a ser el que han de ser des del respecte i l'amor sincer. I que bé, també, si són els joves els qui saben extreure del testimoni dels grans el millor d'ells mateixos.

És meravellós que el pas dels anys s'accepti com a sedimentació d'aquella personalitat que tant pot aportar al moment que vivim i a les generacions més joves. Que bé quan els majors són respectats, escoltats, reconeguts com aquells que ajuden a l'equilibri, a la serena saviesa, a l'esperança activa, a una visió d'experimentada profunditat, a la previsió i tast d'un Amor més gran.

Els majors no són per ser apartats, ni per les famílies ni per les institucions. La nostra societat necessita molt d'ells i ha de fer l'esforç de reconèixer el lloc que els correspon. Tots ens necessitem, tots som útils, fins i tot des de la feblesa i la discapacitat. L'amor transmès, l'amor après, l'amor viscut no s'acaba, continua. L'amor no passa mai!

L'efemèride de la setmana

Dia 22 de febrer del 2001: el Vaticà aprova els Heralds de l'Evangelí, d'origen brasiler, com a orde religiós.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Carme Borbonés, Agustí Codinach, Delfi Dalmau, Montserrat Esteve, Jaume Gabarró, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, M. Carme de Miguel, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Antoni M. Oriol, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Sebastià

Taltavull, Pere Tena, Nora Vela, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Religió a l'escola, un compromís ètic amb la veritat

Ha davallat el nombre d'alumnes que s'apunten a l'assignatura de Religió catòlica

Miquel Àngel Codina

L'ensenyament de la Religió catòlica i de les altres confessions (evangèlica, jueva i islàmica) amb les quals l'Estat espanyol ha subscrit els corresponents acords s'imparteix en el segon cicle de l'Educació Primària —a partir dels vuit anys—, a l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) i al Batxillerat, tant en centres públics com privats. Aquests ensenyaments, que són d'oferta obligatòria per als centres i de caràcter voluntari per a l'alumnat, tenen com a finalitat primordial oferir als alumnes una proposta formativa que activi pedagògicament els valors que afecten la dimensió transcendent de l'existència humana.

L'oferta de l'ensenyament religiós a l'escola no hauria de ser una qüestió ideològica, sinó un dret essencial dels pares de cara a l'educació integral dels seus fills, ja que els valors espirituals formen part essencial del desenvolupament de la persona, tal com recull l'article 27.3 de la Constitució espanyola: «Els poders públics garanteixen el dret que assisteix els pares per tal que els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.»

Recentment el Ministeri d'Educació ha donat a conèixer l'*Anuari estadístic. Les dades de l'educació a Espanya*, corresponent al curs 2011-2012. Segons aquestes dades, el nombre d'alumnes matriculats en Religió catòlica a tot Espanya, i molt especialment a Catalunya, ha disminuït considerablement. Més enllà de les xifres, el panorama és descoratjador.

«Normalment els fenòmens com aquest no són fruit d'una sola causa. És un cúmul de circumstàncies que provoquen que any rere any davall el nombre d'alumnes de Religió al centres d'ensenyament públics. En tot cas gosó afirmar que la davallada d'alumnat no és imputable al treball dels docents. Són mestres i professors amb la titulació escaient i que s'han format d'una manera acurada. La seva implicació és envejable i el seu esperit de formació permanent també. Potser es podria aventurar que les dificultats en la forma de transmissió del missatge que avui té l'Església, a nivell social, poden ser també una causa que dificulta la tasca del professorat de Religió», explica Pere Micaló, director del Secretariat Interdiocesà per a l'Ensenyament de la Religió Catòlica (SIERC).

Força humanitzadora

Joan Lluís Playà, director de l'escola Salesians Rocafort, de Barcelona, opina que «és evident que disminueix el nombre de famílies que valoren l'educació de la dimensió espiritual i religiosa dels seus fills. Potser també la manera com s'imparteix aquesta

matèria. Des de l'observatori d'una escola com Salesians de Rocafort trobo que les famílies més interessades en el tema pregunten sobre l'enfocament de la classe de Religió i el tipus d'ensenyament religiós que s'imparteix».

«No hi ha dubte —afegeix Playà— que una cultura com la catalana està amarada de referències cristianes. I en la mesura que ens obrim a altres cultures ens trobem igualment amb fondes experiències religioses. El filòsof i teòleg Francesc Torralba parla "d'una espiritualitat que ho reneix tot i que no està lligada necessàriament a l'àmbit religiós, cosa que fa albirar nous camins". Seria una llàstima que una força humanitzadora tan potent com és la dimensió espiritual i religiosa de la persona quedés al marge de l'escola. La societat i la cultura hi perdrien molt.»

L'escriptor i conferenciant Juanjo Fernández, consultor pedagògic de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, assenyala que «la tria d'assignatures reflecteix el tarannà de la nostra societat i de les famílies que la formen. Si a les famílies no hi ha vivència religiosa, en absència d'altres criteris, és lògic que la Religió no els sembli prou important com perquè formi part del currículum dels fills. Però no siguem apocalíptics, que encara la trien gairebé la meitat dels alumnes de les escoles catalanes!».

Interès per l'espiritualitat

L'assignatura de Religió és una resposta a les inquietuds de mares i pares

«És una gran assignatura perquè té un caràcter humanístic transversal i un munt de possibilitats acadèmiques, comunicatives, expressives i reflexives»
(Juanjo Fernández)

«Ajuda a descobrir qui és Jesucrist i l'Església i a interioritzar unes virtuts i valors cristians apreciats en el món d'avui»
(Pere Micaló)

que volen que els seus fills aprenguin a l'escola allò que dona sentit i consistència a la vida. «Tot i que és evident que la secularització que vivim no afavoreix la sensibilitat dels pares en l'opció per la classe de Religió, penso que hem de mirar més en la direcció de les dificultats que tenen els docents per transmetre el currículum establert, amb molts continguts, molt elevats i abstractes. I l'altra dificultat evident és el tractament que alguns centres donen a l'alternativa. En alguns casos és deslleial envers la classe de Religió; en altres és totalment il·legal», afirma Pere Micaló.

N'hi ha que poden pensar que l'anomenada «lleï Wert», que atorga una importància més gran a l'assignatura de Religió catòlica, pot alterar d'alguna manera aquesta tendència. Sobre aquesta qüestió, el director del SIERC pensa que «la LOMCE no pot solucionar el problema de la secularització. Tampoc el del contingut curricular, ja que la seva redacció és responsabilitat de la Conferència Episcopal Espanyola. La nova llei pot ajudar a combatre l'analfabetisme religiós si "arregla" el tema de l'alternativa a la religió confessional». I destaca que «avui aquesta manca de coneixements religiosos es concreten en una pèrdua d'identitat com a societat i això depassa la responsabilitat eclesial. És un problema de país que han d'afrontar els poders públics».

«Sempre és bo —assegura Juanjo Fernández— replantejar-se com ensenyem. Com ensenyem la Religió... i qualsevol altra assignatura! Per exem-

ple, caldria no donar res per suposat, ni en positiu ni en negatiu, i recordar que els alumnes, majoritàriament, no tenen bagatge religiós, i que, per tant, no tenen coneixements previs... però tampoc prejudicis que potser sí que tenim nosaltres!»

Pel que fa al fet que la nostra societat cada vegada és més plurireligiosa i com això pot afectar l'assignatura de Religió, l'autor de *La pregària de la porta* i de *Preguem de la A a la Z* observa que «no sé si és la presència de més confessions religioses el que afecta més l'assignatura de Religió. Ans al contrari: des de fa anys hi ha un interès creixent per la interioritat, l'espiritualitat i la intuïció d'una transcendència, de l'existència d'Algú que ens acompanya en la vida i ens vol feliços. Totes les religions hi contribueixen, i això també pot afectar l'assignatura de Religió... positivament!»

Gran valor acadèmic

Certament, l'assignatura de Religió catòlica té unes particularitats que no tenen les altres matèries. «Cada matèria té el seu *quid*. I totes han de contribuir des de la seva òptica al desenvolupament integral de la persona. L'escola busca desenvolupar les competències de la persona per entendre's i saber gestionar-se ella mateixa, per situar-se davant dels altres, per poder contribuir eficaçment a la transformació de l'entorn, per esdevenir una persona que visqui feliç i amb sentit...», comenta Joan Lluís Playà.

I reivindica amb contundència aquesta assignatura: «Si les altres tenen valor acadèmic, per exemple, per què no l'ha de tenir la Religió? Això sí, ho ha de fer bé. No es tracta d'adoctrinar, no es tracta de fer catequesi. Es tracta de posar en contacte amb el que podem anomenar el patrimoni espiritual i religiós d'abans i d'ara, amb una metodologia prou rica de manera que, al mateix temps que es coneixen i es valoren les realitats religioses, es desenvolupi la dimensió espiritual dels alumnes.»

Juanjo Fernández posa en relleu que «és una gran assignatura perquè té un caràcter humanístic transversal i un munt de possibilitats acadèmiques, comunicatives, expressives i reflexives. Si la fem bé, hi pot incloure Ciències Socials, Ciències Naturals, Història de l'Art, Llengua i Literatura, Filosofia, Matemàtiques, Plàstica...» I es qüestiona: «Quina altra assignatura pot dir el mateix?»

Per la seva banda, Micaló expressa que «els coneixements sobre la religió haurien de ser un fet normalitzat en qualsevol sistema educatiu modern del nostre entorn cultural. Haurien de ser impartits a tots els alumnes, no només als qui escullen la religió

confessional. Els acords entre la Santa Seu i l'Estat espanyol és el que la fa diferent a altres matèries. Constato tres punts: els docents són proposats per la jerarquia eclesiàstica, el currículum és definit per l'Església catòlica i els centres han d'ofertar l'assignatura a les famílies».

Per què apuntar-s'hi?

Arribats a aquest punt, ens podem fer aquesta pregunta: quins són els arguments fonamentals per escollir l'assignatura de Religió?

Pere Micaló ens en proporciona uns quants: «La religió catòlica ha configurat la nostra societat. A la classe de Religió es donen les claus per poder interpretar la història i la cultura del nostre país, i coneixent-les, poder-lo estimar. També es preveu el coneixement d'altres religions més enllà de la pròpia, tot fomentant el respecte, la tolerància i la convivència. Ajuda a descobrir qui és Jesucrist i l'Església i a interioritzar unes virtuts i valors cristians apreciats en el món d'avui.»

Així mateix, el director del SIERC argumenta que «la garantia de la didàctica de la Religió ve certificada per la formació inicial i permanent del professorat. També per la seva vàlua personal. Ells ens ajudaran a apropar-nos als continguts de la fe amb rigor acadèmic, sentit crític i oberts al diàleg». Per a Micaló, «la religió és una matèria instrumental, és a dir, ens facilita assolir uns conceptes i apre-

«Seria una llàstima que una força humanitzadora tan potent com és la dimensió espiritual i religiosa de la persona quedés al marge de l'escola»
(Joan Lluís Playà)

de valors i d'actituds; a la parròquia cal ajudar a créixer, viure i celebrar la fe». I recorda que «a l'escola s'ofereix la classe de Religió per a alumnes de famílies creients i no creients. La poden escollir tots els pares».

Segons Juanjo Fernández, «tenim una herència, una herència grecoromana i una herència judeocristiana, i les herències cal administrar-les bé. Val la pena triar Religió per cultura general, per la llengua, per compartir i dialogar amb els germans d'altres confessions, perquè ha inspirat i inspira les persones de tot arreu en totes les èpoques, perquè ens proposa coses bones... i perquè ens permet mirar ben endins per mirar més enllà».

D'entrada, Joan Lluís Playà deixa ben clar que ell s'estima més parlar «d'apuntar-se o d'inscriure's» a l'assignatura de Religió que no pas «d'escollir, perquè escollir suposa que hi ha una alternativa que també pot ser molt interessant».

El director de Salesians de Rocafort explica dos motius per apuntar-s'hi: «Quan una persona parla o s'expressa sobre una qüestió i el qui escolta s'adona que no ha entès bé o que està equivocat, què li diem? "Amic meu, de la missa no en saps ni la meitat." El primer argument és justament per no ser analfabet en aquest àmbit de la vida.»

L'altre, més profund, és que «a mesura que passen els anys, creix el nombre de persones que diuen que "no troben sentit a la seva vida". El fet de trobar sentit a la vida no dependrà exclusivament de si han fet o no Religió a l'escola. Però haver tingut un contacte de qualitat suficient amb el fet i, sobretot, amb persones creients, des dels fundadors de les tradicions religioses fins a les actuals, dona un plus a la persona que l'ajuda a viure amb sentit i a ser feliç. Com em deia no fa gaire una antiga alumna: "Ha determinat la meua manera de ser. I t'ho agraeixo moltíssim." D'això n'estic totalment convençut».

PERSONATGES INTERESSANTS DE DEBÒ.

ESCOLA VIROLAT

Sorpresa vaticana davant de les acusacions greus de l'ONU sobre la pederàstia

La Santa Seu lamenta un intent d'interferir en l'ensenyament de l'Església

Samuel Gutiérrez
Ciutat del Vaticà

Amb sorpresa, i quasi perplexitat, ha estat rebut per la Santa Seu l'informe duríssim que el 5 de febrer passat va fer públic el Comitè de Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant com a resposta al dossier presentat setmanes abans pel Vaticà sobre la feina que s'està fent davant del problema de la pederàstia. En ell s'acusa durament el Vaticà d'incomplir els drets fonamentals del menor en permetre durant dècades l'abús a menors, d'encobrir els casos de pederàstia i fins i tot d'adoptar polítiques i pràctiques que afavoreixen la continuïtat d'aquests abusos. «El Comitè està profundament preocupat —diu l'informe en el núm. 43— perquè la Santa Seu no ha reconegut la gravetat dels crims comesos, no han pres les mesures necessàries per fer front als casos d'abús sexual infantil i per protegir els infants, i ha adoptat les polítiques i pràctiques que han donat lloc a la continuació dels abusos i a la impunitat dels agressors.»

En una entrevista emesa a Ràdio Vaticana, Mons. Silvano Tomasi, observador permanent de la Santa Seu a les Nacions Unides, ha manifestat la seva sorpresa davant d'unes observacions que semblen haver estat elaborades abans de la presentació de l'informe de la Santa Seu. «Sembla que l'informe no té en compte tot el treball de transparència, que en aquests darrers anys s'ha portat a terme des de la Santa Seu, amb mesures concretes preses des del mateix Estat de la Ciutat del Vaticà, i des de les conferències episcopals.» «L'informe no té una perspectiva correcta i actualitzada —critica Mons. Tomasi—, perquè s'han produït una sèrie de canvis a favor de la protecció de l'infant que difícilment trobem en altres institucions o fins i tot altres estats. Això és senzillament una qüestió de fets, evidències, que no poden ser distorsionades.»

Ingerència ideològica

Malgrat la perplexitat que ha causat l'informe de l'ONU, la Santa Seu ha manifestat la seva voluntat de sotmetre les observacions conclusives a «minucios estudi i examen». «La Santa Seu —s'afirma en un comunicat oficial— reitera el seu compromís de defensa i protecció dels drets de l'infant, en línia amb els principis promoguts per la convenció sobre els drets de l'infant i segons els valors morals i religiosos que ofereix la doctrina catòlica.»

En aquest sentit, el Vaticà lamenta «veure en alguns punts de les observacions conclusives un intent d'interferir en l'ensenyament de l'Església catòlica sobre la dignitat de la persona humana i en l'exercici de la lli-

Mons. Tomasi, en una intervenció recent a Ginebra.

bertat religiosa». Segons ha expressat també a Ràdio Vaticana l'observador permanent de la Santa Seu a l'ONU, l'Església té intenció de respondre a aquest informe, perquè «és un estat membre, que ha ratificat la Convenció i desitja observar l'esperit i la lletra de la Convenció, però sense addicions ni imposicions ideològiques, que estan fora de la Convenció». I posa un exemple: la Convenció sobre la protecció dels infants parla al preàmbul de la defensa de la vida i la protecció dels infants abans i després del naixement. Amb tot, en l'informe de Nacions Unides una de les recomanacions que es fa a la Santa Seu és canviar la seva posició sobre el tema de l'avortament: «Quan es mata un infant ja no té més drets! Això és una contradicció real amb els objectius fonamentals de la Convenció, que és protegir els infants.» «Aquest Comitè no ha fet un bon servei a les Nacions Unides —assenyala Tomasi—, tractant de presentar i demanar a la Santa Seu que canviï un ensenyament de l'Església no negociable.» Tomasi apunta algunes ONG o institucions contràries a la doctrina de l'Església com les instigadores d'unes observacions marcades per una intrusió ideològica clara.

L'observador de la Santa Seu a l'ONU ha lamentat també que des del Comitè no s'entengui la naturalesa i funció de l'Església, i que no s'hagi tingut gaire en compte el diàleg constructiu que s'havia mantingut setmanes abans a Ginebra. De tota manera, es continuarà treballant en el tema i s'intentarà respondre als interrogants que han quedat plantejats. «Es parla de 40 milions de casos d'abusos al món —ha acabat declarant a Ràdio Vaticana—. Malauradament, en alguns d'aquests casos, malgrat

«L'Església ha d'insistir en aquesta política de transparència, de no tolerància dels abusos, perquè un sol cas d'abús d'un infant ja és massa»

que en proporcions molt reduïdes en comparació amb el que passa al món, estan implicades persones d'Església. I l'Església ha respost i ha reaccionat. I ho continua fent! Hem d'insistir en aquesta política de transparència, de no-tolerància dels abusos, perquè un sol cas d'abús d'un infant ja és massa.»

Campanya de desprestigi

En termes semblants als utilitzats per Mons. Tomasi s'ha manifestat el secretari d'Estat de la Santa Seu, Mons. Pietro Parolin, qui ha assegurat que «aquest informe necessita ser estudiat». «La Santa Seu —assenyala— es reserva el dret de respondre després de prendre consciència i haver aprofundit en les observacions que Nacions Unides ens ha fet.»

Tot i que les xifres de la vergonya eclesial són tremendes, potser caldria posar-les en relació amb la totalitat

brutal del problema. Així ho ha afirmat, si més no, José Luis Restán, director editorial de la Cope, al diari online *Páginas Digital*, que ha qualificat l'informe de «trampós», perquè no té en compte «la dura purificació a la qual Benet XVI va voler sotmetre tota l'Església per aquests terribles pecats d'alguns dels seus membres».

«A Nacions Unides —escriu Restán— sembla que no la preocupa, per exemple, que als EUA hagin estat cinc vegades més els casos imputats a pastors de comunitats protestants; o que en el mateix període en el qual en aquest país van ser imputats cent sacerdots catòlics, van ser 5.000 els professors i entrenadors de gimnàstica que van patir una condemna idèntica. Un aspecte especialment horrorós és que l'àmbit més habitual dels abusos sexuals a menors és precisament el de la família, on passen dos terços del total dels casos.»

José Luis Restán no entén com «un organisme de la mega-estructura de l'ONU, que sembla que té vida pròpia, es permet assaltar la llibertat i la identitat d'un Estat membre com el Vaticà, més encara, d'una realitat històrica, social i moral com l'Església catòlica». Malgrat la ingerència evident, el director editorial de la Cope creu que l'escàndol ha existit i que cal aprendre'n la lliçó: «La tragèdia de molts sacerdots ha estat abandonar la font viva de la tradició eclesial per lliurar-se als cants de sirena d'alguns falsos alliberaments. Com va dir fa pocs dies el papa Francesc "els escàndols van tenir lloc perquè la Paraula de Déu era una cosa rara en aquests homes" que havien reduït la fe a costum, a comoditat i poder. I aquesta sí que és una lliçó que no podem oblidar.»

Pelegrinatges del 2014

XINA

Del 10 al 18 de març

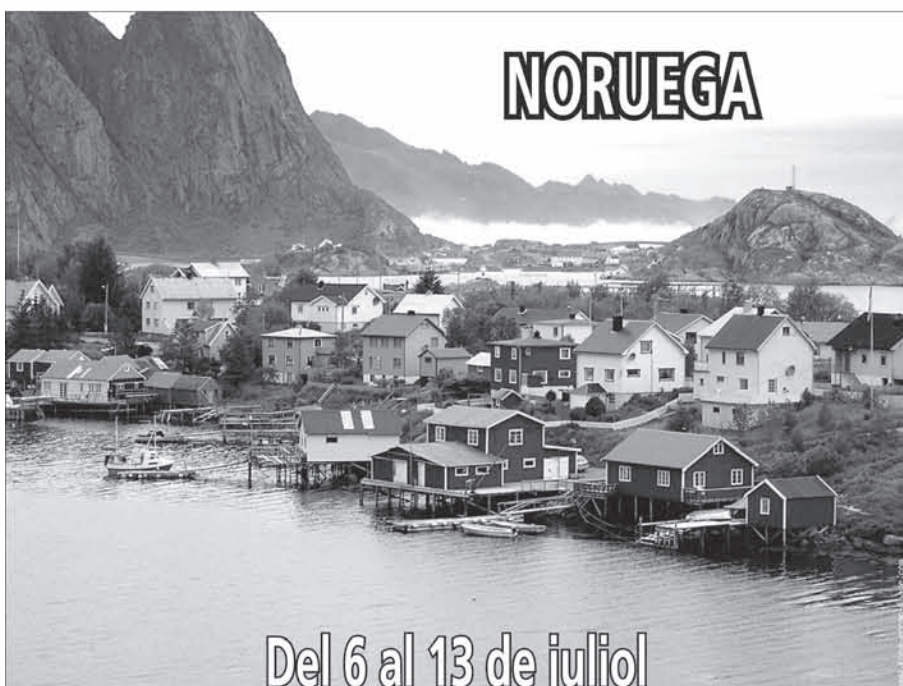
9 dies per la tradició d'un imperi mil·lenari on els màxims exponents són Pequín i Xian, fins a arribar a Xangai, la metròpoli més futurista de l'Extrem Orient. Mossèn i guia acompanyant des de Barcelona.

BERLÍN IMPERIAL

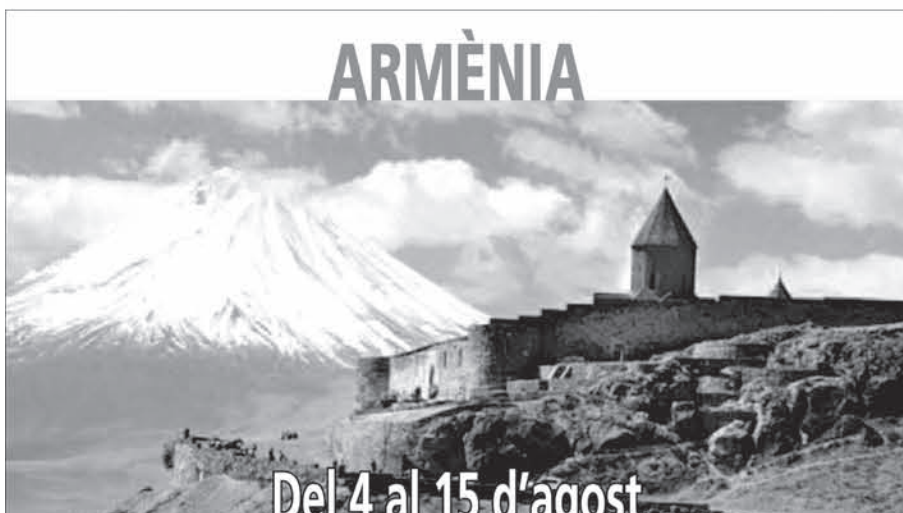
Del 7 a l'11 d'abril

Escapada cultural

NORUEGA

Del 6 al 13 de juliol

ARMÈNIA

Del 4 al 15 d'agost

Un poble marcat per la fe

EXCURSIÓ A TREMP els dies 15 i 16 de març amb motiu del 150è aniversari de la fundació de Fills de la Sagrada Família del Pare Manyanet. Per a més informació i reserves truqueu al 934 092 770.

22-26 ABRIL — **PEREGRINACIÓ A FÀTIMA I PORTUGAL**

12-19 MAIG — **PEREGRINACIÓ A POLÒNIA**
(Ruta de Joan Pau II)

17-24 JUNY — **PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA**

JUNY — **SICÍLIA i MALTA** La magna Catalonia

18-30 AGOST

ETIÒPIA. TRIBUS i CRISTIANS DEL SUD

2a Quinzena SETEMBRE — **NEPAL**

7-18 OCTUBRE — **PEREGRINACIÓ A CUBA**

Santuari de la Verge de la Caritat del Cobre i ruta cultural en homenatge als indians

NOVEMBRE — **ÍNDIA AMB GOA**

DESEMBRE — **PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA**

«Mea culpa» històric de la Legió de Crist

El P. Eduardo Robles Gil ha estat elegit nou director general

Redacció
Roma

Amb data 20 de gener, encara que fet públic quinze dies després, el Capítol General de la Legió de Crist va emetre el 6 de febrer passat un contundent comunicat sobre «el camí de renovació» que ha estat cridada a recórrer. Els Legionaris de Crist hi reconeixen i demanen públicament perdó «pels comportaments gravíssims i objectivament immorals» del seu fundador, el P. Marcial Maciel Degollado. Mai abans, ni tan sols quan la Santa Seu va reconèixer l'escàndol, havien fet servir paraules tan severes. Tot apunta que el Capítol General Extraordinari de la Legió de Crist s'ha pres molt seriosament el camí de purificació proposat per la Santa Seu i fins i tot arriba a reconèixer una de les seves desviacions més criticades: «L'exaltació excessiva i la visió acrítica de la persona del P. Maciel.»

La conclusió dels pares capitulars ha estat clara: «En ponderar la gravetat del mal i l'escàndol causat, ens sabem sota la mirada misericordiosa de Déu que amb la seva providència continua guiant les nostres passes. Unint-nos a Crist esperem poder redimir la nostra història dolorosa i vèncer amb el bé les conseqüències del mal. Només així podem trobar sentit evangèlic al que ha passat i construir el nostre futur sobre els sòlids fonaments de la confiança en Déu, la fidelitat a l'Església i a la veritat.»

El text aprovat en reunió plenària pel Capítol General reconeix «els gravíssims comportaments i objectivament immorals del P. Maciel», alhora que expressa el «pesar pregon» de la Legió de Crist «per l'abús de seminaristes menors d'edat, els actes immorals amb homes i dones adults, l'ús arbitrari de la seva autoritat i béns, el consum desmesurat de medicaments addictius i haver presentat com a propis escrits publicats per tercers». «Ens resulta incomprendible —afirmen els pares capitulars— la incoherència de continuar-se presentant durant dècades com a sacerdot i testimoni de la fe mentre ocultava aquestes conductes immorals. Tot això ho reprovem fermament. Ens afligeix que moltes víctimes i persones afectades hagin esperat en va una petició de perdó i reconciliació per part del P. Maciel i avui volem fer-la nosaltres, i expressar la nostra solidaritat amb totes elles.»

El Capítol General dels Legionaris demana perdó per les conductes reprovables del seu fundador; però no només això, també per la gestió que s'ha fet d'aquesta terrible crisi institucional, que «ha augmentat el dolor i desconcert de molta gent»: «Avui reconeixem amb tristesa la incapacitat inicial de creure els testimonis de les persones que havien estat víctimes del P. Maciel, el llarg silenci instituci-

Missa d'acció de gràcies per l'elecció del nou director general.

onal i, més endavant, els titubeigs i errors de judici a l'hora d'informar els membres de la congregació i les altres persones.»

Camí de renovació

En el camí de purificació que ha emprès la Legió de Crist la figura del papa emèrit Benet XVI hi emergeix amb força. «La nostra congregació religiosa hauria pogut desaparèixer —sostenen els pares capitulars— si no ens hagués acompanyat la misericòrdia de Déu i la sol·licitud materna de l'Església, expressada a través de les decidides intervencions de Sa Santedat Benet XVI.» «El Papa va considerar que la Legió de Crist, en termes generals, era una comunitat sana, però que calia fer-hi correccions.» Segons afirmen també en el comunicat, la Santa Seu ha estat «imprescindible» per descobrir «com la personalitat i la manera d'actuar del P. Maciel afectava la nostra congregació», tant en la vida com en l'estructura de la Legió. D'aquí la urgència d'una profunda revisió.

Durant tres anys i mig, el cardenal Velasio De Paolis ha governat en nom del Papa la Legió de Crist i l'ha acompanyat, sostingut i orientat en el seu camí de renovació. Tres són els camps principals que la Legió se sent avui cridada a revisar profundament: la redefinició del carisma, l'exercici de l'autoritat i la formació adequada. En cadascun d'ells el Capítol assumeix les indicacions del delegat pontifici i mostra la seva disposició a continuar fermament aquest procés de renovació i conversió: «Els tres anys del procés de revisió han estat semblants a un examen prolongat de consciència comunitari per descobrir i purificar el que en el nostre comportament per-

«Volem demanar perdó i reiterar el nostre esforç de reconciliació amb tots els qui d'una manera o altra van ser ferits pels tristos esdeveniments d'aquests anys»

sonal i institucional no era propi de la vida religiosa.» I afegeixen: «Constatem unes quantes tendències que han ofuscat la comprensió del nostre carisma, entre altres coses, la falta d'una més gran inserció a l'Església local i una insistència desmesurada en el propi esforç, l'eficàcia humana, el prestigi extern i el compliment de normes minucioses. Tot això exigeix no tan sols un canvi de textos legislatius, sinó una conversió continua de ment i cor.» «Volem demanar perdó i reiterar el nostre esforç de reconciliació

—acaba insistint el comunicat— amb tots els que d'una manera o altra van ser ferits pels tristos esdeveniments d'aquests anys i per les nostres deficiències.»

El mateix dia que va ser aprovat aquest històric comunicat, el 20 de gener passat, també es va produir la votació per triar el nou consell general. Si els resultats no s'han fet públics abans és per indicació expressa del papa Francesc, el qual ha confirmat els càrrecs electes i ha designat dos consellers més. El nou director general és el P. Eduardo Robles Gil (Ciutat de Mèxic, 1952). Des del 2011 formava part de la Comissió d'acostament a les persones afectades pel P. Maciel i des del 2013 exercia també com a director territorial de Mèxic.

«Assumeixo aquesta missió en obediència a la voluntat de Déu representada pel Capítol General —ha afirmat el P. Robles—. He acceptat ser director general perquè tinc moltíssima confiança no solament en Déu i en l'Església, sinó també perquè confio en les persones: en els legionaris, els consagrats i les consagrades, en els membres del Regnum Christi. Ells estan donant la seva vida segons l'estat i condició a la qual han estat cridats. Si jo considerés que estic sol, no ho hagués pogut acceptar.»

A més del director general, han estat triats consellers generals pel Capítol el P. Sylvester Heerman, i el P. Jesús Villagrasa. Per disposició del Papa, la Santa Seu ha nomenat també consellers generals el P. Juan José Arrieta, el qual exercirà com a vicari general, i el P. Juan María Sabadell, tots dos espanyols. El Capítol ha elegit, a més, el P. José Cárdenas com a administrador general, i el P. Clemens Gutberlet com a procurador general.

Colòmbia

«Hem de donar una oportunitat a la pau»

Gmà. Carlos Gómez Restrepo, rector de la Universitat de La Salle de Bogotà

Ignasi Miranda

Un agent clau en el procés de pau a Colòmbia és el germà de La Salle Carlos G. Gómez Restrepo, rector de la Universitat de La Salle de Bogotà, que va pronunciar a mitjans de gener, a Barcelona, una interessant conferència sobre aquest tema i els reptes del postconflicte. I és que Colòmbia es troba ara mateix en el punt de mira de moltes iniciatives de pau a tot el món, perquè el resultat d'aquest procés pot marcar un abans i un després.

Com està actualment el conflicte a Colòmbia, amb les FARC i altres grups?

Certament hi ha molta esperança arreu del país. És important aclarir, però, el context actual. Hi ha un procés de negociació política per a la finalització del conflicte amb les FARC, que és el principal grup guerriller del país, encara que no és l'únic generador de violència. Però com que és el més important, segurament arrossegarà altres processos que s'han de viure els propers mesos i que, pel que sabem, ja s'han materialitzat en forma d'algun tipus de negociació amb el govern colombià per fer-los públics aviat. El moment actual, en qualsevol cas, és molt significatiu per a Colòmbia perquè, si aconseguim posar fi a aquest conflicte que va començar ara fa més de cinquanta anys, tindrem al davant moltes oportunitats en el procés de reconstrucció. Així podrem pensar totalment en els problemes més complexos del país.

Serà un treball molt llarg?

Com ja deia l'altre dia a Barcelona en la meua intervenció sobre la realitat de Colòmbia, m'agrada recordar que una cosa és acabar amb el conflicte armat i una altra ben diferent construir la pau, que és un procés molt més difícil on hem de confluïr tots els colombians, amb totes les institucions, organitzacions i altres col·lectius. És un projecte d'una gran magnitud que, precisament per això, dona esperan-

ça, genera desafiaments i ens posa a tots en marxa.

El projecte Utopia va en aquesta direcció també?

Sens dubte que sí. I també ha estat aquesta la nostra reflexió. No només hem de complir formant bé les persones com a bons professionals i bons ciutadans, sinó que hem de tenir gestos de pau en aquests temps de reconciliació. Utopia és, en aquest sentit, una aposta de la Universitat de La Salle dirigida sobretot als joves de la Colòmbia profunda, dels llocs on la violència ha estat quotidiana i s'ha acarnissat amb aquestes poblacions.

Quin és l'objectiu principal del projecte Utopia?

Precisament convertir aquestes persones en enginyers agrònoms, amb la millor formació possible no només en el terreny tècnic i professional, cosa que ja és dir molt, sinó també amb la idea de convertir-los en líders per a la transformació social i productiva de les seves zones d'origen. D'alguna manera, aquests nois i noies han crescut enmig de la guerra. Les seves famílies han estat desplaçades. Alguns dels seus familiars han estat assassinats i han patit, en definitiva, tota la barbàrie del conflicte. En definitiva, aquest és el nostre repte i l'aposta de la Universitat de La Salle de Bogotà.

La participació en el congrés del setembre a Bogotà és oberta?

Sí. De fet, la Fundació Carta de la Pau té persones i grups que animen i que estan vinculats a l'entitat arreu del món. Per tant, esperem persones dels cinc continents. I com que el congrés se celebrarà en una universitat, tindrà una forta presència dels àmbits universitaris de Colòmbia, d'Amèrica Llatina i d'Europa. Això donarà a la trobada

també un important caràcter de reflexió i estímul per al pensament seriós sobre la pau. A més, en el cas colombià, amb tantes branques i dimensions, permetrà igualment que persones dels sectors polític, acadèmic i cultural, incloent-hi els organismes governamentals, es facin presents. Construir la pau és cosa de tots. Si no és així, difícilment hi haurà resultats satisfactoris com els que esperem.

Aquest congrés pot generar una aportació pràctica per a les converses de pau entre el govern colombià i les FARC?

No sabem el moment de la negociació, o si s'arribarà a un acord abans o després del setembre. Però els temes, sens dubte, independentment dels avenços de les converses o de possibles resultats, són fonamentals per al futur de Colòmbia i d'altres països. Per exemple, parlar de nova ruralitat i construcció de la pau és una qüestió que, amb

conflicte o sense, hem de tractar en el cas colombià. D'altra banda, el tema de la dona és per a nosaltres molt sensible, perquè elles han estat les principals víctimes de la guerra alhora que s'han convertit en les protagonistes de la construcció de la pau. Per tant, els temes influeixen, impacten i ens posen a pensar independentment del moment de les converses de pau.

L'esperança d'una pau propera a Colòmbia és més gran que mai?

Creure és un element fonamental, el més poderós. I creure en la pau és haver fer la meitat del camí. És el moment de Colòmbia i, quan alguna cosa es creu, és més possible. Hem de donar una oportunitat a la pau.

«Una cosa és posar fi al conflicte armat i una altra de ben diferent construir la pau, que és un procés molt més difícil»

Projecte «Utopia»

Utopia és el nom d'un projecte de pau a Colòmbia que va acompanyat de moltes accions, entre les quals destaca la propera celebració d'un congrés, del 24 al 26 de setembre a Bogotà, sobre les perspectives de pau al país sud-americà. Tindrà cinc eixos temàtics: memòria històrica i reconciliació; la nova ruralitat (un dels problemes importants a l'Amèrica Llatina); la dona i la pau; el replantejament de les democràcies, i la cultura de pau.

La trobada, organitzada per la Fundació Carta de la Pau, entre altres entitats, serà la segona d'aquestes característiques, després d'un primer congrés ara fa dos anys a Barcelona, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona, com ha explicat aquests dies també Jordi Cussó, rector de la parròquia de Crist Redemptor de Barcelona i vinculat a la Fundació Carta de la Pau. De fet, la idea de celebrar aquest congrés és anterior a l'anunci de converses de pau entre el govern colombià i la guerrilla de les FARC. Els qui no puguin assistir físicament al congrés podran seguir-lo per internet, a través de la web www.cartadelapau.org i de la secció dedicada a aquesta activitat.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

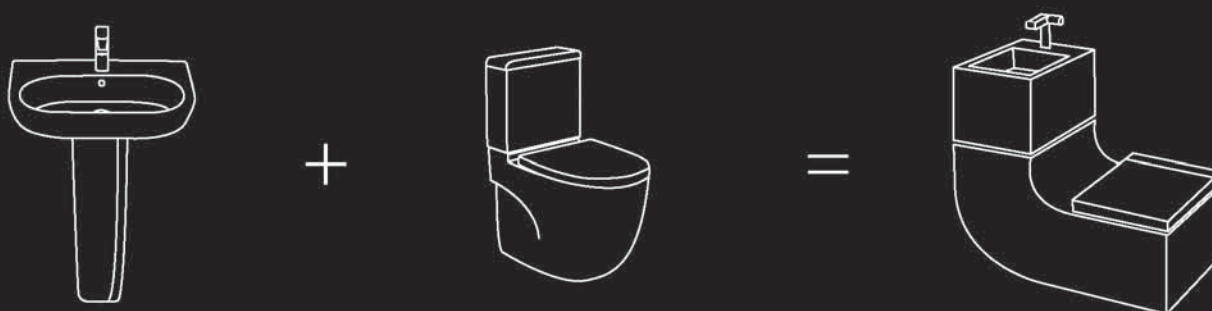
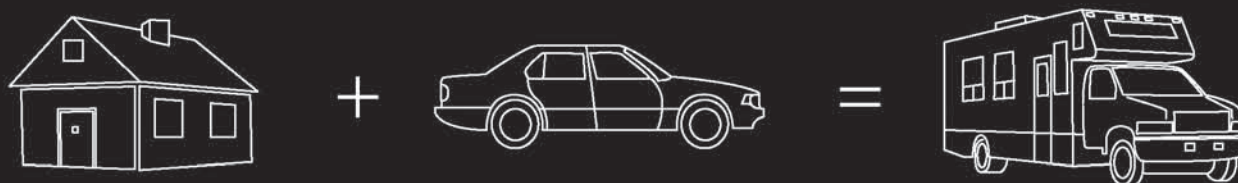
- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Punt de vista

Antoni M. Oriol Tataret

Professor emèrit de la Facultat de Teologia de Catalunya

Allò que la Santa Seu diu i fa

En unes declaracions fetes el 23 de gener passat, el pare abat de Montserrat afirmà que el Vaticà no deixaria sense reconeixement la comunitat catalana si accedia a la independència.

Uns dies després, el dia 4 de febrer, la Nunciatura Apostòlica a Espanya féu públic un comunicat on afirma que les declaracions del pare abat «són opinions de la seva exclusiva responsabilitat personal i no reflecteixen en absolut la posició de la Santa Seu».

El pensament social catòlic ha tractat a bastament no només els drets de les persones en sentit individual sinó també, anàlogament, els drets dels pobles i de les nacions.

El núm. 157 del Compendi de Doctrina Social de l'Església afirma que «la pau es fonamenta no tan sols en el respecte dels drets

de l'home, sinó també en el respecte dels drets dels pobles, en particular el dret a la independència».

El papa Joan Pau II en el discurs al cos diplomàtic el dia 13 de gener del 1997 afirmà que «la funció del dret és donar a cadascú allò que li correspon i atorgar-li el que li és degut amb plena justícia. El dret comporta, doncs, una forta connotació moral. El mateix dret internacional es fonamenta en uns valors. La dignitat de la persona o la garantia dels drets de les nacions, per exemple, són principis morals abans que normes jurídiques».

El papa Francesc en l'exhortació *Evangelii gaudium* assenyalava que «per parlar adequadament dels nostres drets necessitem ampliar més la mirada i obrir les orelles al clamor d'altres pobles o d'altres regions del propi país. Necessitem créixer en una solidaritat que "ha de permetre a tots els pobles arribar a ser per ells mateixos

artifexs del seu destí».

L'Estat del Vaticà, en la seva relació amb els estats del món, aplica fidelment la doctrina del magisteri. Per això, és dels primers a reconèixer els nous estats, sigui quin sigui el procés que hagin seguit per assolir la independència.

Per exemple, en el cas relativament recent d'Eslovènia, en la cerimònia de benvinguda a aquell país sobirà, el dia 17 de maig del 1996, Joan Pau II remarcà: «La Seu apostòlica ha saludat favorablement la constitució del nou Estat, en reconèixer-ne entre els primers la independència; i, recordant amb força els drets dels pobles a l'autodeterminació, ha seguit amb una atenció particular els esdeveniments que vosaltres heu viscut, i ha apreciat la manera pacífica i democràtica amb la qual heu assolit la plena sobirania».

En el cas —anterior— de Croàcia, el seu primer ambaixador al Vaticà era rebut pel Papa el dia 3 de juliol del 1992. En el seu discurs, el pontífex al·ludí a la independència d'aquell país assolida per les armes; el mitjà no havia estat just, però el resultat sí. L'alineació del Vaticà, des del primer moment, a favor de la independència croata és ben coneguda i fa honor al seu concepte dels drets dels pobles.

El pare Josep M. Soler, abat de Montserrat, ha dit el que ha dit perquè, d'una banda, coneix bé el que el Magisteri social de l'Església afirma sobre els drets dels pobles i, de l'altra, ha tingut present el capteniment de l'Estat del Vaticà en el reconeixement de les nacions que han esdevingut políticament sobiranes.

M'adhereixo, per tant, a les seves paraules perquè responen a allò que la Santa Seu diu i fa.

amb paraules expressives i edificants.

En efecte, el mestre de la Llei parlà així: «Un fingiment com aquest no és digne de la meua edat. Molts joves es pensarien que Eleazar, als seus noranta anys, ha adoptat els costums estrangers. Ells podrien esgarriar-se si jo m'avenia a aquesta simulació, tot plegat per assegurar-me una mica més de vida. Quina infàmia no deshonraria la meua ancianitat! I, encara que momentàniament m'escapés del càstig dels homes, no m'escaparia, ni viu ni mort, de les mans del Totpoderós. Per això, si ara abandono com un valent aquesta vida, em mostraré digne de la meua vellesa, i hauré deixat als joves el noble exemple d'una mort voluntària i generosa, per les lleis sacrosantes.» Fou flagel·lat fins a morir.

La frase d'encapçalament necessita, al meu parer, alguna matisació. Els nens són xerraires i indiscrets; a mesura que creixen han d'aprendre a parlar i a callar. Ells pallasos han de fer somriure i tenen dret a un sarcasme benigne; sense grolleries. I els ancians?

Els ancians, arran de la seva experiència de la vida, tenen la visió de moltes coses. Han d'escoltar i han de dir; han de tenir present que els temps muden i han de mantenir unes veritats que són rectes en tot moment; han de procurar no fer-se pesats inútilment i no dir que tot va malament, perquè el bé i el mal, en totes les èpoques, es barregen; han de ser testimonis del bé.

Encara vull afegir que hi ha algunes coses que els grans les hem de callar, no fos cas que féssim mal als joves; considero que, de vegades, no parlem, per exemple, bé de l'Església. Això no ho fem bé. Que sant Eleazar pregui per nosaltres.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Laon

El meu viatge començava a Reims i acabava a Amiens. Em van advertir que visités aquest temple desconegut per a mi. Em va sorprendre saber que és la segona gran catedral gòtica de les que s'han edificat a França. Conserva la bella simplicitat i austeritat de la primera, Saint Denis. L'arquitectura podria ser pur alberg, obra artesanal. Ara bé, però abandonades les reunions a les *domus*, ja en el romànic, la forma de la planta obeeix a criteris simbòlics. Pot ser circular o bé octogonal, preferentment amb forma de creu. L'orientació és d'oest a est, i ocupa la seu i l'altar la direcció del sol naixent, figura de Crist. S'entendrà l'actitud de qui presideix de vegades, injustament anomenada d'esquena als fidels, però s'hauria de dir que, com els altres, està orientat al Salvador, simbolitzat per l'astre rei.

A les esglésies romàniques, la robustesa dels murs i l'escassa claredat que es filtrava per les obertures rústiques, facilitava la meditació. L'arribada del gòtic suposa l'entrada a doll de la llum, la celebració canvia de to.

La primera catedral de Laon va ser construïda al segle VIII, estava dedicada a sant Salvador i santa Maria, i consagrada en presència de Carlemany. En va seguir una altra al segle XI. L'actual es va edificar entre el 1155 i el 1235. Es pretenia acollir ràpidament les relíquies de san Beat i els múltiples pelegrins que hi anaven. Des del 1790, és una parròquia senzilla.

El pòrtic principal alberga notables escultures que mostren la transició d'estil entre el romànic i el gòtic. El portal central està dedicat a la Coronació de la Mare de Déu. Al timpà, a la secció superior es representa la Coronació, mentre que a l'inferior hi ha l'Assumpció i la Dormició. El portal esquerre es dedica a la infància de Crist, i el fris inferior està dedicat a l'Anunciació, la Nativitat i l'Anunciació als Pastors. L'Adoració dels Reis Mags ocupa la part superior del timpà. A les arquivoltes hi figuren profetes de l'Antic Testament i, a la segona, una psicomàquia (combat simbòlic entre els vicis i les virtuts). El portal dret representa el Judici Final. Al cos superior, hi figura la Resurrecció de la Carn, amb ressuscitats que surten de les tombes al costat d'un Crist en Majestat. A cada banda de Crist, dos àngels porten els instruments de la Passió.

Si l'exterior, la façana, els pòrtics i les torres, és meravellós, quan hom s'hi endinsa queda fascinat per la bellesa, la grandiositat i la simplicitat, l'equilibri i l'harmonia del temple. Com que es tracta de volums enormes, la descripció o les fotografies sempre són insuficients per fer-se una idea. Cal afegir-hi la bellesa de la rosassa i altres vitralls i d'un baptisteri d'època romànica, on es batejava per immersió, segons un costum, ara restablert.

Visitada com a lloc de pas, sense poder-ne gaudir amb deteniment, hom la deixa emocionat i amb ganes de tornar-hi. Cal esmentar-ne l'ambientació religiosa. Els cartells, les pregàries i la invitació a la pregària al costat del Sagrari, denoten que hi ha un sacerdot evangelitzador, me n'alegro.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Els infants, els pallasos i els ancians

Se sol dir que «els infants, els pallasos i els ancians són els únics que poden dir tot el que pensen». Aquests estaments, en moltes ocasions, parlen amb la més absoluta llibertat. Tot i que cadascun no beu de la mateixa font. Els nens són molt espontanis, els pallasos fan un paper permès per la disfressa i els ancians gaudeixen de l'experiència. Raons diverses.

Hi ha un text, de l'Antic Testament, que sempre m'ha produït un gran respecte. Succeí quan els jueus eren tributaris dels siris. Un escriba d'edat avançada (de 90 anys), anomenat Eleazar, fou obligat pels soldats perseguidors a menjar carn de porc, prohibida als jueus. S'hi va negar. Alguns que el coneixien i el respectaven li van proposar de menjar carn no prohibida. Amb aquesta ficció se salvaria de la mort. Però l'ancià, ple de força, refusà novament la proposició. Ho va fer

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Atrapats en un dilema social

No hi ha cap escapatòria. Les institucions socials d'Església, així com els seus afins d'altres procedències, estan atrapades en un dilema. La seva presència en la realitat humana els permet captar amb tota cruïda el sofriment, la pobresa, la marginació... de tantes persones enfonsades en la misèria i, potser, en la desesperació. Les estadístiques triomfalistes i l'entusiasme per les dades macroeconòmiques s'estavellen davant del rostre d'una persona exclosa. Aquestes institucions i els que hi treballen viuen un dilema social profund. La seva inquietud augmenta alhora que els recursos disminueixen. Cada vegada més destinataris truquen a la porta. Les ajudes de l'administració es redueixen. Fins i tot, s'esgoten. En què consisteix el dilema? Si per esgotament de forces i recursos deixem d'atendre els necessitats, els pobres cauen a l'abisme. No es pot tolerar que això passi. D'altra banda, si se'ls atén, les administracions públiques se n'aprofiten. Ja hi ha qui fa la seva feina. Tenen la seguretat que no els deixaran d'atendre, perquè coneixen l'ètica i el tremp de les persones que hi treballen o que són voluntàries a les institucions religioses, així com dels seus afins en el camp social. Se senten atrapades en un carreró sense sortida. Altres dilemes es dibuixen al seu horitzó: assistència o promoció. El sistema és pervers. Els postulats neoliberals, causants de la crisi, s'aprofiten de la conjuntura per enriquir-se a costa dels pobres. Es refloten bancs sense parpellejar, mentre s'escatima qualsevol ajuda social.

Si es portés a terme una vaga de les institucions d'Església i dels seus afins en el camp social, si per una setmana es deixés d'atendre els pobres i marginats..., la catàstrofe humana seria de proporcions incalculables. Només aleshores alguns governants obririen els ulls i assistirien aterrats a l'enfonsament. Això no passarà,

«Les institucions socials d'Església, així com als seus afins, se senten atrapades en un carreró sense sortida»

perquè els pobres, exclosos i marginats no poden ser moneda de canvi. Què cal fer? Denunciar amb tota fermesa les perversions del sistema, sense caure en plantejaments ideològics, des d'un humanisme profund. Denunciar les lleis injustes, la corrupció afavorida per la connivència entre les elits, el poder polític i el món judicial, el frau de proporcions gegants... Sense odís, però amb solidesa. Sense deixar-se utilitzar pels partits polítics, les associacions d'empresaris o les forces sindicals. Amb lleis falses de seguretat ciutadana, es vol emmordassar una societat perquè narcotitzi la seva consciència. Si no es prenen polítiques preventives d'urgència, la solució als problemes d'avui trigarà anys a arribar. Si es cronifica la pobresa i la marginació, hipotequem el futur de les noves generacions. No importa gaire en una visió a curt termini, però la solidaritat no ho pot silenciar. Tot això, des d'actituds profundament democràtiques. Sempre a favor de la justícia i la dignitat de les persones, per sobre dels interessos econòmics, polítics i financers.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Moments per a l'optimisme

Els necessitem. I de tant en tant, gràcies a Déu, els tenim. Un d'aquests moments, que va tenir una durada d'un dia i mig, va ser el del Fòrum Català de Teologia i Alliberament. Veure una Església viva, unida amb altres confessions religioses i altres opcions de vida coherents amb l'humanisme era, realment, una injecció d'optimisme.

«Estar al costat dels desfavorits implica mirar, contemplar, escoltar i, sobretot, estimar»

La frase que ens acompanyava des de la pantalla en molts moments ho deia tot: «Un altre món és possible.» I ho volíem fer realitat els més de quatre-cents participants en el Fòrum i les nombroses maneres de fer-ho palès, en els tallers que presentaven diferents opcions de treballar

per aquest món millor i fer-ho possible. En aquesta columna setmanal jo no vull fer una crònica de la jornada. Ja ho han fet d'altres i molt bé. Tampoc no vull fer un resum de les diferents opcions dels tallers. Vull deixar palesa una de les idees que vaig poder percebre en uns quants tallers i en les converses de passadís. Vaig assistir a diferents tallers —en escollir havies de renunciar a molts altres— i una nota d'humanisme generalitzat ens unia a tots. Si es tractava de temes religiosos, polítics, de grups, d'associacions a favor de la pau, la convivència o l'acompanyament als exclosos, és a dir, de qualsevol tema, crec que allò que ens unia i ens apropava a tots era l'humanisme. Potser va donar la nota de sortida en aquest «concert» meravellós unes paraules de Tahir, un pakistanès musulmà que se'm van quedar gravades: «Tots naixem sense cap religió, però tots naixem humans.» I és aquest humanisme el que ens va portar a parlar de la pobresa de gran part del món, i, sobretot, d'animar-nos a millorar situacions de deshumanització entre els més desfavorits. Molts tallers, des de diferents vessants, van tractar el tema d'aquesta part de la humanitat que podem qualificar d'exclosos i del nostre compromís envers la injustícia que els ha generat. Des d'una postura d'humilitat i, fins i tot d'impotència, van quedar clares dues qüestions: estar al costat dels desfavorits implica molt més que «donar», és mirar, contemplar, escoltar i, sobretot, estimar. Però implica també denunciar les causes de la desigualtat i la injustícia que porten a les diferències socials i a deixar exclosos una immensa multitud que va creixent a mesura que les riqueses s'acumulen en uns quants cada vegada més rics. La coral final, que mostrava la diferència aplegada en unes mateixes veus de la terra, va ser un signe d'aquest desig que es va percebre en tot el Fòrum.

Zoom

Eduard Brufau

La modificació del Codi Civil per part del Consell de Ministres permetrà que els jueus sefardites puguin demanar la nacionalitat espanyola. D'aquesta manera s'obre una porta per reparar la injustícia comesa fa més de 500 anys pels Reis catòlics, que els van expulsar de Castella i d'Aragó. Caldrà veure ara com els tres milions de jueus sefardites podran acreditar que descendeixen dels expulsats.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL
24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Des del monestir

Agatha Christie bíblica

L'escriptora segons diuen més llegida del món, Agatha Christie (1890-1976), autora sobretot de novel·la detectivesca i per això anomenada «reina del crim», «és coneguda per haver mantingut fermes creences religioses al llarg de la seva vida» (*Official Centenary Celebration*, p. 96-97). Bé, no crec que aquest aspecte religiós personal sigui precisament evident per la seva producció literària en conjunt, que resta al marge de la temàtica devota o de fe. Per això em va sorprendre, el desembre passat, de veure anunciat un recull seu de contes de Nadal, amb motiu de ser publicats per primer cop en castellà. No m'hi vaig repensar i, com que encara ens passen els Reis!, vaig incloure a la carta la petició d'aquest

llibre.

Es tracta d'una obra bellament il·lustrada amb uns quants dibuixos en color, de tapa dura i en format que sembla de conte infantil. De fet, són relats certament per a adults. No faig publicitat, però vull traduir-ne el títol, que és molt adient: Estrella sobre Betlem. I encara una cosa: no hauria dit mai que aquesta autora escrivís poesia. El recull, ben alternat, consta de cinc poemes i de sis contes. En fi, una delícia.

Amb la seva habilitat de narradora consumada, igualment tracta aquesta temàtica —en ella ben original— amb imaginació, perspicàcia i humor.

Demostra conèixer la Bíblia no pas superficialment, per l'actualització inventada que en sap fer, sense que la teologia grinyoli. Té ben apamatats els personatges, des de Balaam i la somera fins a l'apocalíptic sant Joan a l'illa de Patmos. No cal dir que li és familiar la vida de Jesús i de Maria, als quals es refereix amb penetrants interpretacions i fina psicologia. I tot plegat amanit amb trets folklòrics i de pietat popular, amb un prodigiós domini del santoral. Si comparem literatures, nosaltres, de poemes religiosos, en tenim un diluvi; com també posem un monsó de contes, però en general no pas d'aire bíblic. ¿Qui dels nostres autors, avui, seria capaç de fer una cosa així?

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

Callar les armes, ajudar els infants

L'impacte de les guerres en els infants és devastador. Deixen de ser nens i nenes i es converteixen en víctimes de tortures, abusos sexuals, mutilacions, detencions sumàries, desaparicions i assassinats a sang freda. També, en traficants, combatents, escuts humans i moneda de canvi dels senyors de la guerra. L'ONU denuncia que a la guerra de Síria tots els bàndols armats han comès atrocitats contra les criatures. La guerra civil, en què ha derivat la revolta contra la dictadura de Bashar al-Assad, ha matat almenys 10.000 infants, per culpa dels bombardejos i atacs indiscriminats o per qualsevol altra violència. Els nens que salven la pell pertanyen a una generació perduda i traumatitzada per haver vist com mataben els seus familiars i veïns. Tres milions de nenes i nens de Síria són desplaçats interns, sense dret a l'educació, la sanitat, l'alimentació i les carícies de la mare i el pare. Un milió de canalla viuen refugiats a Jordània,

Turquia i el Líban, països que ja estan col·lapsats. Milions d'adults sirians han fugit de les matances. Des del genocidi de Rwanda, a mitjans dels anys noranta, no s'havien vist tants refugiats a l'exili. Escapar o morir. L'odi dels incendiàries no admet codis ètics. El 1995, durant la matança de Srebrenica, a Bòsnia, van exterminar centenars de nens.

Darrere els conflictes bèl·lics hi ha el negoci de les armes, que la crisi no ha tocat. Les armes serveixen per matar. Es fabriquen a un ritme de vertigen per un mercat mundial interconnectat, sofisticat i depredador, capaç, fins i tot, de proporcionar armes químiques a Síria. L'any passat l'Assemblea de les Nacions Unides, després d'una llarga lluita dels activistes, va aprovar el Tractat sobre Comerç d'Armes, que regula per primera vegada les transferències internacionals d'armes i municions. Hi van votar en contra Síria, l'Iran i Corea del Nord. De la mà

d'aquest tractat, orientat a controlar el comerç d'armes convencionals, s'obria una era contra el tràfic il·legal. Però, qui controla el negoci de les armes que cada any mou xifres enormes de diners i és, amb el narcotràfic i el tràfic humà, un dels més perversos i rendibles del món? El Nord és hipòcrita, ven les armes i se'n renta les mans. El Sud, que també té corruptes i gent sense escrúpols, consumeix la tralla armamentística posant-hi les víctimes.

Quin pecat les armes i les guerres, els que les fabriquen, les distribueixen i premien el gatell. Mentrestant els nens han perdut les seves famílies i cases, els somnis, els somriures, els jocs i el futur. Una manera de callar les armes és col·laborar en petits projectes d'alimentació i educació d'aquests petits supervivents desposseïts de tot. Excusar-se amb la crisi no és acceptable mentre tinguem un llit per dormir, un plat a taula i un bon llibre per llegir.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

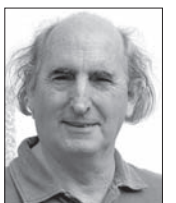
Mirada al món

Síria: la vergonya del món

Han transcorregut més de dues setmanes des de la posada en escena de Ginebra II. Un escenari de gran expectació amb actors internacionals de primera classe i espectadors mundials rigorosament seleccionats. Les dues delegacions nodrides i aguerrides cara a cara en el marc hivernal de la ciutat de Montreux. La intempèrie exterior semblava reflectir l'esperit fred i esmussat tant dels partidaris com dels opositors al règim sirí. En l'espectacle el gran timoner, Ban Ki-moon, secretari general de l'ONU, i l'hàbil mediador Lakhdar Brahimi. Els testimonis de la cimera eren els representants de 40 nacions del món que esperaven veure resultats concrets. Almenys

un alto el foc mentre les dues delegacions oficials es miraven de cara com furtius i temibles bandolers de la nit. Això sí, vestits impecablement per a l'ocasió i amb el propòsit de sortir-se'n cadascun amb la seva al saló de la xerrameca. Els delegats han demostrat estar embolcallats en la boira de l'altivesa, l'arrogància i el desdeny. La ment gèlida i impassible, els ulls de vidre i l'ànima enfosquida. Amb la ràbia oculta al cos i el furor encès en les paraules. No han cessat els bombardejos i no han callat les armes. La guerra ha continuat impassible. Mentre els recaders

continuaven parlant a porta tancada. Sense vergonyes per un conflicte infernal que ha sembrat l'odi i la discòrdia per a les futures generacions. Sense ni una mica de memòria per als milers de morts, ferits i refugiats. Colpejats, assotats, esclavitzats per una hecatombe tràgica, malvada i diabòlica. Perquè el regueró de sang, mort i destrucció a Síria ja no és un afer exclusiu dels sirians. La infàmia i la perversitat de la tragèdia són un ultratge i una punyalada més a l'esquena de la humanitat panteixant, vexada i malparada. Mentrestant, continua el llançament de barrils de pólvora i metralla. La barbàrie personificada i la vergonya del món.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Persecucions als cristians

Un sondeig publicat el gener del 2014 per l'associació francesa Portes Ouvertes France va difondre una llista amb els cinquanta països on els cristians són més perseguits a causa de la seva fe. L'estudi, anomenat *Index mundial de persecució*, demostra la situació alarmant de la llibertat dels cristians al món, especialment a l'Àsia i a l'Orient Mitjà. Corea del Nord, Somàlia i Síria són els països on els cristians troben més dificultats per viure en pau la seva fe.

A través d'una anàlisi detallada i documentada, el document diferencia entre països on hi ha un nombre major de màrtirs cristians, atemptats violents durant la persecució o destrucció d'organismes catòlics i esglésies. També assenyala que continua sent difícil donar xifres exactes, «si comparem les nostres dades amb altres associacions i instituts d'investigació al món; malauradament, és evident que avui dia la minoria més perseguida al món és l'Església».

En aquesta mateixa línia, definir els motius de la persecució tampoc no és una tasca fàcil perquè no passa en una única regió. El fonamentalisme islàmic s'expandeix, però, per exemple, a l'Índia (al lloc 28 de la llista) l'Església pateix a causa de l'agressió hinduista radical; en canvi, a Sri Lanka (al lloc 29) la persecució prové del budisme.

SUSO DO MADRID
La Corunya

Defensa de la vida

Felicito el senyor Gallardón per la seva defensa de la vida, «conce-

Cultura de la fraternitat

El missatge del papa Francesc amb motiu de la Jornada Mundial de la Pau, que es titulava «La fraternitat, fonament i camí per a la pau», és el marc adient per al diàleg necessari entre generacions, ara que estem immersos en la commemoració de la Primera Guerra Mundial. La memòria del passat ens ensenya que el desenvolupament integral dels pobles és el nou nom de la pau. En un món que encara es desdigna per les ferides que la guerra continua produint en el cos de la humanitat, cal un pas més en la construcció de la pau: la invitació a una cultura de la fraternitat com a do i tasca.

El Papa, en continuïtat amb el magisteri social de l'Església, no proposa una concepció estàtica de la pau, basada només en l'ordre que es genera a partir dels acords internacionals i les lleis nacionals, necessàries però insuficients. Francesc fa un altre pas en la proposta d'una pau justa basada en l'esforç solidari i lliure dels pobles. Remet a la conversió necessària dels cors que permet «a cadascú reconèixer en l'altre un germà de qui preocupar-se, amb qui col·laborar per construir una vida plena per a tothom». La pau no està feta; cal construir-la cada dia des d'una cultura de la fraternitat, entesa com una empresa col·lectiva en la qual tots som responsables.

JUAN GARCÍA
Càceres

buda i no nascuda» que va fer el 22 de gener al Congrés dels Diputats en resposta a la «interpel·lació urgent sobre la reforma de l'avortament» presentada per IU. En ella, assegurava que «el progressisme veritable és defensar el més dèbil» i posava de manifest la «triple» decisió del TC de considerar el fetus «un *tercium* (...), susceptible de tenir mecanismes de protecció». I que davant del conflicte de dos drets, el de la dona i el concebut i no nascut, el progressisme veritable rau a defensar el més dèbil, el fetus.

Em pregunto: per què defensa, en la seva reforma de la llei, l'excepció als supòsits de violació i alteracions psicològiques o fisi-

ques de la dona? Que potser un ésser concebut en una violació i no nascut perd automàticament el dret a la vida? Per què els nega el dret vital que l'empara? Volen penalitzar la violació? Doncs que busquin mecanismes perquè ho paguin els violadors, no l'innocent. Senyor Gallardón, aplaudeixo la seva intervenció però li demano que sigui coherent amb la seva argumentació inapel·lable perquè molts votants decebuts del PPI arribem a creure de veritat i comencem a reconsiderar el vot que ja tenien perdut.

LOURDES RIVEROS SÁNCHEZ-GUARDAMINO
Valladolid

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Anul·lacions

En una resposta que va donar fa unes quantes setmanes en aquesta columna, a propòsit de problemes en el matrimoni, vostè indicava la possibilitat d'anul·lar el matrimoni com a solució, seguint el pensament d'un tal Müller. Puc dir-li que coneix personalment dos casos d'anul·lacions matrimonials aconseguides a base de mentides, segons els mateixos interessats. Jo estic en contra d'aquesta «política» d'anul·lacions. Com es pot anul·lar una paraula sagrada, donada en públic davant de Déu i l'Església? Quins arguments pot tenir l'Església per dir que ja no hi ha matrimoni?

En més d'una ocasió m'he referit a aquest tema que vostè consulta, però donat que hi ha molts malentesos al respecte no aniré malament insistir-hi. Aquest tal Müller que vostè esmenta és el prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Li puc assegurar que pel servei que exerceix i per la seva qualificació personal no és una persona que vagi dient banalitats. Aquest nou cardenal l'única cosa que diu és que hi ha molts matrimonis que no en són, perquè s'han contret amb un defecte constitutiu greu. Miri, fa més de vint anys, parlant sobre aquest tema amb el degà de la Rota Romana, em deia que probablement un seixanta per cent dels matrimonis podrien ser nuls. N'hi ha prou d'excloure la indissolubilitat o la procreació perquè siguin vàlids. D'altra banda, cal distingir entre el fur intern i el fur extern. El fur intern, la consciència, només la jutja Déu. És possible, malauradament, que hi hagi casos de judicis eclesiàstics en els quals les persones aconseguixin amb males arts el que pretenen. Si el fiscal no ho adverteix i no es pot desmuntar la mentida no hi ha res a fer. També en la justícia civil es podria condemnar un innocent amb un bon muntatge. Això és així i no hi podem fer gaire més. Però que sàpiguen els que obren aquestes iniquitats que de Déu no se'n riu ningú i que un dia tindran un judici molt just on no hi valdran les estratagemes.

D'altra banda, jo també coincideixo amb vostè que l'ideal no són les anul·lacions o, més ben dit, les declaracions de nul·litat, perquè l'Església no «anul·la» un matrimoni realment contret, sinó que declara que aquesta unió, per un defecte greu, no va ser mai un matrimoni. Criteris? N'hi ha prou que un llegeixi l'apartat d'impediments matrimonials que estableix el Codi de Dret Canònic. Efectivament, la paraula donada solemnement davant de Déu i els homes hauria de ser sagrada. Però hi ha moltes paraules banals pronunciades sense consciència, veritat i llibertat. I això és el que hauríem de prevenir: capacitar les persones per ser homes i dones de paraula.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Amb bon humor

La Fundació Acollida i Esperança cerca voluntaris

P. Josep Costa i Planagumà, ofm.
President de la Fundació Acollida i Esperança

La Fundació Acollida i Esperança té com a objectiu principal atendre persones que pateixen exclusió social. Això vol dir que acompanyem persones en situació de marginalitat amb múltiples factors de vulnerabilitat: pobresa, falta d'habitatge, problemes de salut mental, addiccions, solitud, malalties cròniques que limiten la seva qualitat de vida, com el VIH/sida o l'hepatitis.

Tot començà el 1990 quan es va posar en funcionament Ítaca, un pis d'acollida per a malalts de VIH/sida en fase terminal, impulsat per sor Genoveva, Filla de la Caritat, i jo mateix, un franciscà, que em vaig oferir a col·laborar amb ella. El 1993 un grup de voluntaris d'Ítaca, ja molt compromesos, vam constituir una petita comunitat cristiana de base que va promoure, com a tret d'identitat, l'acollida d'aquestes persones en espais de caire familiar, i que fou l'origen de la Fundació Acollida i Esperança.

D'aleshores ençà, i durant més de dues dècades, s'obren llars residències, pisos d'inserció, una empresa d'inserció laboral i altres serveis, fins a convertir-nos en una entitat de

«Demaneu al Bon Pare, no tant per la nostra entitat, com per les persones que arriben als nostres centres»

referència en l'acollida i l'atenció a persones seropositives que pateixen exclusió social.

Malgrat el procés de professionalització, que va possibilitar la millora en les intervencions socio-sanitàries i socioeducatives, tant la comunitat cristiana fundadora com les persones voluntàries que col·laboren en els serveis, continuen sent molt rellevants per al dia a dia de l'entitat i sobretot per donar afecte, proximitat i amistat a les persones acollides.

Actualment estem cercant persones que vulguin col·laborar com a voluntaris en un dels nostres centres d'acollida. Es tracta de Can Banús, a Badalona, obert el 1996 i que funciona com a llar residència per a 27 persones. Concretament, necessitem reforçar la presència del professional de nit i, per tant, es tractaria de fer-hi una nit a la setmana. Si algú se sent cridat a un voluntariat així, pot posar-se en contacte amb nosaltres i n'acabariem de parlar.

Agraïm la possibilitat de fer aquesta crida a *Catalunya Cristiana* i esperem que sigui una oportunitat per a algú que estigui plantejant-se fer un servei social d'aquest tipus. Senzillament pot ser una possibilitat més d'apropar-nos al Déu de Jesucrist.

I finalment, m'atreveixo a adreçar-me a la majoria de lectors d'aquest setmanari. Potser difícilment la vostra realitat de vida us permetria fer un servei com el que proposem, però us volem demanar que ens tingueu presents en les vostres pregàries. Demaneu al Bon Pare, no tant per la nostra entitat, com per les persones que arriben als nostres centres.

Per a més informació: tel. 934 970 127, fundacio@acollida.org, www.acollida.org.

Festa dels patrons de Vida Creixent a Lleida

José M. Condal Bosch

En caure la festa dels patrons de Vida Creixent en diumenge, es va avançar la celebració al dissabte 1 de febrer. Entre 80 i 90 membres de Vida Creixent ens vam trobar a la casa de l'Església: l'Acadèmia Mariana. A les 10.30 va començar la trobada amb una oració dirigida per mossèn Xavier Batista.

Tot seguit, mossèn Antoni Agelet ens va parlar sobre *Els nostres patrons segons l'evangeli*. Simeó, home just i fidel, que va agrair a Déu haver-li permès arribar a veure la vinguda del Salvador, i Anna, dona contemplativa i anunciadora del que els seus ulls havien vist aquell dia. Després va tenir lloc una assemblea i una missa concelebrada per mossèn Xavier Batista amb els altres consiliaris de Vida Creixent.

La festa es va acabar amb un dinar de germanor. Després, amb la intervenció del nostre president, Xavier Pelegrí, els diversos grups de Vida Creixent dels pobles i de la ciutat de Lleida van aportar notícies sobre la seva actuació. Alguns membres ens van entretenir amb diverses actuacions artístiques.

El Pelegrí de Tossa, simpàtica festa popular

Francesc A. Picas

Tossa de Mar, ciutat senyora del Mediterrani, cada any, el 20 de gener, per Sant Sebastià, un fill de Tossa, en nom del poble, vestit de Pare Pelegrí, porta una ofrena a l'ermita de Sant Sebastià, aixecada a Santa Coloma de Farners per donar gràcies a sant Sebastià d'haver deslliurat Tossa d'una terrible pesta, fa uns cinquants anys.

Tossa, el 1937, no va poder complir el vot del poble. A Catalunya, el 20 de juliol del 1936 s'implantà una revolució anarcomarxista que prohibia les tradicions i les festes religioses. Llavors, unes famílies de Tossa, per Sant Sebastià, organitzaren el 1937 amb astúcia una romeria secreta. Enviaren un home que, amb gran discreció, anés a peu de Tossa a l'ermita de Sant Sebastià de Santa Coloma de Farners.

La revolució que tenia per finalitat la desfeta de la fe dels catalans havia trossejat l'ermita, com totes les esglésies de Catalunya, i la imatge era desapareguda. El missatger, en arribar a l'ermita, deixà en secret l'ofrena al lloc on hi havia hagut l'altar i la imatge de sant Sebastià; digué un Parenostre en veu baixa i tornà a Tossa a peu.

Fins al 1940 Tossa de Mar no va poder celebrar, per Sant Sebastià, el vot del poble de forma brillant i popular. Els polítics que prohibiren les tradicions

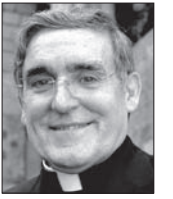

religioses havien passat a França. El 1939 l'ermita de Sant Sebastià havia estat restaurada i la imatge col·locada de nou a l'altar. Tossa, a partir del 1940, recobrada la llibertat, cada 20 de gener, un Pare Pelegrí es dirigeix a l'ermita de Sant Sebastià, de Santa Coloma, a complir el vot del poble. Es tracta d'una simpàtica festa popular. Aquest any 2014 l'han acompanyat 1.230 persones.

Paraula i vida

Els propers sínodes sobre la família

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Com un signe expressiu de la seva preocupació pels problemes de la família, el Sant Pare ha posat aquest tema en el centre dels dos propers sínodes episcopals que ha de celebrar l'Església catòlica properament. Del 5 al 19 d'octubre d'aquest any, tindrà lloc al Vaticà la tercera assemblea general extraordinària del Sínode, que haurà d'estudiar aquest tema: «Els desafiaments pastorals de la família en el context de l'evangelització.» I l'any vinent hi haurà una assemblea ordinària que tindrà aquesta mateixa qüestió en el seu ordre del dia.

Per què aquesta repetició del tema sinodal? Mons. Vincenzo Paglia, president del Pontifici Consell per a la Família, en la seva estada recent a Barcelona en va donar una explicació: «És un índex de la importància que dóna l'Església a aquest veritable tresor que és per a tota la humanitat, i també per a ella, la família. Quant als dos sínodes, són com dues etapes d'un mateix camí. Els problemes i les necessitats plantejades en el Sínode de 2014 es podran aprofundir i concretar en el de 2015.»

El Sant Pare ja ha nomenat el relator general del

Sínode d'aquest any, que és un meu bon amic, el cardenal Péter Erdő, arquebisbe d'Esztergom-Budapest. Com a secretari especial, ha designat també un bon amic i prestigiós teòleg, ben conegut a Barcelona, on ha estat diverses vegades per pronunciar conferències: el doctor Bruno Forte, arquebisbe de Chieti-Vasto.

El nou secretari general del Sínode dels Bisbes, l'arquebisbe Lorenzo Baldisseri, en presentar el tema sinodal als mitjans de comunicació, va insistir en la mateixa explicació: «Es tracta d'un camí en dues etapes, la primera per precisar l'estat de la qüestió i recollir testimonis i propostes dels bisbes per anunciar i viure l'Evangelí amb credibilitat per a la família; la segona, prevista per a l'any 2015, té com a fi individuar les línies operatives per a la pastoral de la persona humana i de la família.» És significatiu que s'uneixin aquests dos aspectes del servei de l'Església al món: unes orientacions pràctiques per a la pastoral de la persona humana i de la família.

Em plau comunicar que, segons el programa ja preparat, el proper mes de març, amb motiu de

la festivitat de Sant Josep, l'arquebisbe Lorenzo Baldisseri presidirà una celebració eucarística a la basílica de la Sagrada Família, a la qual, ja des d'ara, invito les famílies i els moviments d'espiritualitat matrimonial i familiar de la nostra arxidiòcesi de Barcelona. Sens dubte, la visita del nou secretari general del Sínode serà una bona ocasió per a nosaltres per sintonitzar amb els treballs del Sínode dels Bisbes en aquests moments. Per tal de donar realisme i enriquir les deliberacions dels dos Sínodes, el Sant Pare ha volgut fer una àmplia consulta a tot el Poble de Déu, amb un qüestionari de trenta-vuit preguntes que molts ja coneixeu i heu treballat.

El papa Francesc, el passat 29 de desembre, va enviar una salutació especial als fidels reunits a tres llocs emblemàtics per a la família: a Natzarret, al santuari italià de Loreto i a la basílica de la Sagrada Família, a Barcelona. Em plau molt agrair aquesta deferència del Sant Pare amb la nostra estimada basílica i remarcar que això ens obliga a pregar i treballar perquè les famílies puguin realitzar amb dignitat i serenitat la missió que Déu els ha confiat en el món i en la mateixa Església.

Als quatre vents

En auxili de l'home ferit

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

He contemplat una fotografia impressionant. Hi surt el papa Francesc beneïnt una escultura que representa una dona estirada en un banc de carrer, a la qual no se li veu la cara ni el cos però es pot endevinar a sota d'una manta. L'obra, del canadenc Timothy Schmalz, es titula *Jesús sense sostre*. No diu: «Dona sense sostre», sinó «Jesús sense sostre».

Aquesta consideració que tot ésser humà necessitat és per a nosaltres Déu que ens demana ajuda, és la que va moure tantes persones santes de tots els segles a lliurar-se a obres de caritat, la que va determinar que l'Església fos pionera en l'assistència hospitalària molt abans que l'Estat se n'encarregués.

És també l'origen de Mans Unides, organització nascuda de la voluntat d'un grup de dones d'Ac-

ció Catòlica de ser conseqüents amb la seva fe. La presència femenina, a vegades reivindicada, no necessita ser-ho a Mans Unides, en les seves trobades i projectes. Amb la sensibilitat que les dones tenen a l'hora de fer les coses, any rere any impulsen projectes d'atenció als pobres del Tercer Món.

El lema per al 2014 és «Un món nou. Projecte comú». Podem apropar-nos a ell partint d'idees del papa Francesc, expressades a l'*Evangelii gaudium*, i també en una oració que va compondre ell mateix per a la festa de la Immaculada i que va llegir als peus de la columna de la Mare de Déu, a la plaça d'Espanya de Roma.

Diu l'oració del Papa: «Ajuda'ns a estar sempre atents a la veu del Senyor, que no siguem sords

al crit dels pobres, que el patiment dels malalts i dels oprimits no ens trobi distrets, que la solitud dels ancians i la indefensió dels nens no ens deixi indiferents, que estimem i respectem sempre la vida humana.»

L'evangelitzador —en paraules de Francesc— és aquell que surt a l'encontre de «l'home ferit». Inspirat potser per l'escena evangèlica d'aquell ferit que roman a la vora del camí de Jericó, el Papa ens demana que no passem de llarg davant el dolor humà.

És el que fa Mans Unides des de fa tants anys, amb els seus projectes, que no són només materials, sinó que es dirigeixen a la persona en el seu conjunt, al germà necessitat. Per això em sento sempre molt proper a aquesta beneïda organització que tant de bé fa en el món.

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Pere Tena, liturgista

Do de Déu a l'Església

Jaume González Padrós

Director de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Encara amb l'emoció en el cor i en els ulls, escric aquestes ratlles fent memòria del qui fou, fins ara, el bisbe Pere Tena i Garriga. Se'm fa estrany pensar en ell en passat, atès que, fa només tres dies, em va dir que volia tenir una conversa amb mi (no en sabré mai el contingut). Com tampoc no respondrà mai el meu darrer e-mail enviat, on li proposava dies i hora per a l'encontre.

A partir d'ara seran moltes les semblances que es faran de la seva persona, i, especialment, des del camp de la sagrada litúrgia, que ell va cultivar amb una singular profunditat, des de jove, quan al Seminari de Barcelona, amb alguns col·legues seminaristes, malda-ven per una comprensió renovada de l'oració de l'Església. La tesi doctoral a la Gregoriana de Roma, i els estudis posteriors, així com les seves obligacions institucionals, van fer aprofundir aquella intel·ligència, que, com un do rebut del cel, contemplava i comprenia la litúrgia *des de dins*, des de la teologia i l'espiritualitat, fent de la seva persona i el seu treball un punt de referència obligat per a la pastoral sacramental.

Tots els qui el coneixíem, i som molts, sabem de les seves altes responsabilitats acadèmiques i eclesials. De com, amb altres preveres barcelonins, fundà el Centre de Pastoral Litúrgica amb publicacions senyeres que encara són ben vives i gaudeixen de bona salut, i també el seu rol principal en la fundació de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, del qual en fou el primer director i sempre ànima, fins fa ben poc, quan encara vam tenir el goig de poder-lo tenir entre nosaltres, en una sessió amb els alumnes d'aquest curs. Esdevingué el primer degà-president de la Facultat de Teologia de Barcelona d'aquell moment (després Facultat de Teologia de Catalunya), jove encara, sense haver complert els quaranta anys, i professor en les seves aules, les quals són el testimoni de la coneixença afectuosa i simpàtica entre el professor Tena i els seus estudiants. El seu servei a la Santa Seu, com a subsecretari de la Congregació per al Culte Diví, el visquérem tots com una conseqüència natural de la seva vàlua. Tanmateix, el seu cor no oblidava els qui érem aquí. I les seves visites periòdiques a Barcelona es convertien en moment propici per a la trobada fraternal, on, després d'estar una bona estona parlant entre somriures i reflexions intel·ligents, en acomiadar-se, encara et donava la

darrera lliçó d'humanitat evangèlica agraint-te —ell a tu!— l'estona passada. El pobre alumne o prevere jove quedava confós de tanta gentilesa... de tanta fraternitat sincera per part d'algú espiritualment gran.

Tampoc no va sorprendre que el beat papa Joan Pau II el nomenés bisbe. Ell, que havia manifestat un sentit pastoral finíssim i de gran arrelament bíblic, havia de ser, certament, un pastor segons el cor de Déu. Les seves paraules pronunciades després de l'ordenació episcopal en el pla de la Seu, quan ja el sol declinava tot acarant les pedres gòtiques de l'Església mare, confirmaven a tots la qualitat del bisbe que acabava de néixer per la pregària i la imposició de mans de l'arquebisbe Carles i dels altres bisbes presents. I el seu episcopat, exercit amb una real proximitat envers tothom, ha estat una benedicció del cel per als arquebisbes a qui ha auxiliat i per a tots els fidels d'aquesta Església de Barcelona —i amb ella tantes altres— que, ara, plora la seva partença.

Més d'una vegada, qui escric aquestes ratlles, havia sentit dir al bisbe Pere que cada mort tenia el seu signe. És cert. També la seva. Ha marxat el dia de santa Escolàstica, la germana del gran pare del monaquisme occidental sant Benet. Tots sabem l'estima que tenia el nostre bisbe per la vida monàstica benedictina. ¿Potser per això el bon Déu li va concedir que la seva darrera conferència fos a la comunitat de monjos de Montserrat fa ben pocs dies?

Ella, Escolàstica, ha passat a la història, gràcies als escrits del Papa benedícti sant Gregori el Gran, com aquella a qui Déu escoltà en la seva pregària «perquè estimà més». Sota aquest signe, doncs, el Senyor de la Vida i Bisbe de les nostres ànimes, ha vingut a buscar el seu servent Pere, i amb el seu pas ens ha assenyalat l'excel·lència del seu fill sacerdot, per tal que compreguem que, en la contemplació de les obres de Déu, es troba l'arrel de l'autèntic

«Ha marxat el dia de santa Escolàstica, la germana del gran pare del monaquisme occidental sant Benet»

ministeri pastoral, i que la pregària, també la litúrgica, ha d'estar amarada de caritat.

El bisbe, auxiliari emèrit de Barcelona, pare i germà nostre en la fe, ha estat un do de Déu a l'Església. Un do que ens ha enriquit fent-nos més creients, més eclesials, més germans. La seva vida ha estat, per als altres, un somriure serè, pletòric de vida i complicitat fraterna. Ha col·laborat, de veritat, a la nostra alegria més fonda.

D'amic a bisbe amic

Josep Urdeix

Centre de Pastoral Litúrgica

Ens vam conèixer l'any 1952. Ell, ordenat de prevere, no feia gaire havia vingut a la parròquia de Sant Joan d'Horta per ajudar el seu germà, Mn. Francesc, que n'era vicari.

El senyor rector estava malalt. Jo feia d'escolà. Molt aviat, però, vaig començar a ajudar-lo i a col·laborar amb el que sabia que es portava entre

mans. I així ha estat des d'aleshores, sobretot en qüestions relacionades, com és ben sabut, amb diversitat de treballs litúrgics.

Certament que, de la litúrgia, en coneixia a bastament la història, la teologia i tot el que convingués. Però sobretot «feia» de liturgista en l'estil i la manera de presidir les celebracions. Era a l'altar on era liturgista i on sabia què havia de fer i què havia de dir. Era des de l'altar que feia de mestre i que

«Era des de l'altar que feia de mestre i que ajudava a penetrar espiritualment en l'acció litúrgica»

ajudava a penetrar espiritualment en l'acció litúrgica. És d'això, sobretot, que en donem gràcies a Déu. Gràcies per haver pogut rebre d'ell aquest mestratge, servint l'altar al costat seu.

m de referència

Aquella estona al cambril

Ignasi M. Fossas
Monjo de Montserrat

El dia 25 de gener passat el bisbe Pere Tena va pujar a Montserrat per pronunciar una conferència i presidir la missa conventual. Probablement va ser un dels seus darrers actes públics. El P. Abat l'havia convidat a l'acte acadèmic amb motiu de la festa de Sant Tomàs d'Aquino, i —evidentment— el tema de la conferència fou la constitució *Sacrosanctum concilium* sobre la sagrada litúrgia del Concili Vaticà II, que va ser promulgada fa poc més de cinquanta anys.

Però aquí no vull parlar del contingut de la lliçó del bisbe Tena, que d'altra banda és fàcil de trobar en els seus nombrosos escrits sobre aquest text tan important del Concili. Tampoc m'entretindrè a glossar la llarga i estreta vinculació que, tant ell com els seus germans, van anar teixint amb el nostre monestir. En aquest sentit només desitjo notar que el bisbe Tena era d'aquells eclesiàstics no monjos que coneixien i estimaven a fons l'espiritualitat benedictina, fins al punt que se sabia de memòria fragments sencers de la Regla de sant Benet en llatí.

En aquests instants, impressionats com estem per la seva mort, voldria recordar només dos «moments» del bisbe Tena a Montserrat. Un va ser a finals d'estiu del 2005 quan va pujar al monestir per acomiadar-se del seu gran amic monjo (i mestre), el P. Adalbert Franquesa. Tots dos sabien que es trobaven a la recta final de la vida i que el P. Adalbert li passaria al davant (per edat i per estat de salut) en el trobament definitiu amb el Senyor Ressuscitat. Per això el bisbe Tena va voler venir expressament per estar una estona amb aquell monjo

«Només em fixava en la figura del bisbe Tena i pensava com devia ser la seva pregària personal, com devia ser el seu col·loqui íntim i privat amb el Senyor Jesús»

venerable amb el qual havia treballat tan intensament per promoure l'amor a la litúrgia, que és l'amor a Jesucrist i a l'Església. Recordo la «devoció» i al mateix temps la naturalitat i la joia amb

la qual es tractaven mútuament els dos amics. S'estimaven i s'admiraven l'un a l'altre, i compartien el desig intens de participar definitivament de la litúrgia eterna del cel.

L'altre moment fou, precisament, el dia 25 de gener passat. Després de la conferència i de presidir i predicar a la missa conventual, vaig acompanyar el bisbe Pere a la cripta on hi ha les despulles dels monjos màrtirs i tot seguit vam anar al cambril. El Sr. Bisbe es va asseure a la segona fila, i amb Mn. Jaume González Padrós, que l'acompanyava, ens vam quedar una fila més enrere per respecte envers aquell moment íntim. Confesso que durant l'estona que hi vam ser vaig pregar poc; només em fixava en la figura del bisbe Tena i pensava com devia ser la seva pregària personal, com devia ser el seu col·loqui íntim i privat amb el Senyor Jesús, que ens condueix al Pare en l'Esperit Sant. En tot cas, m'impressionava la seva concentració, el seu silenci, la quietud de tot el seu cos, la fe i la serenitat que irradiava. Em vaig sentir privilegiat pel fet de poder ser testimoni de la pregària privada d'aquell home al qual havia vist celebrar la litúrgia amb aquella dignitat, amb aquella profunditat i amb aquell lliurament que el caracteritzaven. I em va semblar que, en la seva persona, hi havia una continuïtat absoluta entre aquells dos moments de pregària (el públic i el privat), i això feia que el seu testimoniatge de fe, d'esperança i d'amor fos especialment eloqüent i atractiu. Donem-ne gràcies a Déu.

Ens apassiona
ajudar
els que necessiten ajuda.
I a tu?

A Lunet Solidario ens apassiona ajudar els que necessiten ajuda amb accions que contribueixen a netejar el món de pobresa, malalties, analfabetisme, marginació... Per això, donem suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Es tracta de projectes vinculats a millores en l'educació, condicions de vida o desenvolupament de zones deprimides. Si també t'apassiona ajudar, entra a www.lunet.es o a www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies.

Calendari de la setmana

Comentari de la Paraula

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

FEBRER

16. DIUMENGE

Diumenge VI de durant l'any, Verd. Lectures: Siràcida 15,16-21 / Salm 118 / 1 Corintis 2,6-10 / Mateu 5,17-37

SANTORAL: Arnau, ab.; Honest; beat Joan de Sant Domènec, mr.; Juliana, vg. i mr.; Onèsim, b.; Porfiri, mr.; beat Simó de Càscia, prev.

17. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 1,1-11 / Salm 118 / Marc 8,11-13. O bé: *Els set sants fundadors de l'Orde dels Servites (ML), Blanc.*

SANTORAL: Mesrob, monjo; Ròmul, mr.; Silví, b.

18. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 1,12-18 / Salm 93 / Marc 8,14-21

SANTORAL: Bernadeta Soubirous, rel.; Eladi, b.; Francesc de Regis Clet, prev. i mr.; beat Joan de Fièsola, prev.; Simó, b.

19. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 1,19-27 / Salm 14 / Marc 8,22-26

SANTORAL: beat Àlvar de Còrdova, prev.; Conrad de Piacenza, erm.; beata Elisabet Picenardi, rel.; Gabí, prev. i mr.

20. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 2,1-9 / Salm 33 / Marc 8,27-33

SANTORAL: Amada, rel.; Eleuteri, b.; beat Maurici Proeta, rel.; Nemesi i Potami, mr.

21. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 2,14-24.26 / Salm 111 / Marc 8,34-9,1. O bé: *Sant Pere Damià (ML), Blanc.*

SANTORAL: Claudi, mr.; Dositeu, monjo.

22. DISSABTE

La Càtedra de Sant Pere (F), Blanc. Lectures: 1 Pere 5,1-4 / Salm 22 / Mateu 16,13-19

SANTORAL: Elionor, reina.

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

La Llei diu... doncs jo us dic...

Jesús està impartint als deixebles l'ensenyament sobre el Regne de Déu. Llegim avui i diumenge vinent les cinc antítesis amb què il·lustra el seu propòsit de no abolir la Llei i els Profetes, sinó de portar-los a compliment. Actualment n'hi figuren sis, però la tercera no és més que una glossa tardana de la segona. Les cinc antítesis representen el Pentateuc. La primera fa referència al manament que Jesús considera més important: «No mataràs» (Mt 5,21-22). Està recollit en la Declaració Universal dels Drets Humans, però ja veieu què passa a Síria, a Kosovo, a casa nostra... Des de petit m'ha quedat gravada aquella dita: «Si, doncs, en presentar la teva ofrena a l'altar i allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, abandona allí la teva ofrena, davant l'altar, i vés-te'n primer a *reconciliar-te* amb el teu germà; llavors, en tornar, presentaràs la teva ofrena» (5,23-24). ¡Quanta saviesa, que fins i tot un infant ho podia entendre! I... ¿quin cas se n'ha fet? L'altra dita, la de la justícia alternativa, recomana la mediació en els casos de conflicte social, no sigui que vagis a caure en mans del jutge i acabis a la presó (5,25-26). ¡Quina actualitat que té! La segona antítesi sobre l'adulteri (5,27-29) ha sofert una ampliació que no figura en el Còdex Beza: «Si la teva mà dreta t'és una ocasió d'escàndol...» (5,30) i s'ha ampliat amb una glossa (l'antítesi que figura actualment en tercer lloc, 5,31-32) sobre la pràctica jueva de l'acta de repudi per part del marit que es desestima equiparant els drets i deures de la dona amb els de l'home. El Còdex Beza no conté l'ulterior ampliació: «i el que es casí amb una repudiada, comet adulteri» (5,32b). La tercera antítesi fa referència al perjuri. M'apunto en lletres majúscules l'exhortació final: «*Sigui* la vostra parla: "Sí, sí"; "No, no": el que es diu de més prové del Maligne» (5,33-37). ¡Quanta feina que se li ha girat al Maligne avui amb tanta xerrameca institucional!

Lectures bíbliques

Diumenge VI de durant l'any

Lectura primera

Sir 15,15-20

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Déu no mana a ningú que faci el mal

Lectura del llibre de Jesús Fill de Sira:

Si tu vols, guardaràs els manaments; ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel. Tens al davant foc i aigua: pren el que tu vulguis. L'home té al davant la vida i la mort: li donaran allò que voldrà. La saviesa del Senyor és gran; el Senyor és molt poderós i tot ho veu. Els ulls de Déu veuen el que ell ha creat; ell coneix tot el que fa cadascú. No mana a ningú que faci el mal ni autoritza ningú a pecar.

Salm responsorial

118

Feliços els homes de conducta irrepreensible, que segueixen la llei del Senyor.

Feliços els homes que guarden el seu pacte i busquen el Senyor amb tot el cor.

R. *Feliços els qui segueixen la llei del Senyor.*

Heu donat els vostres preceptes perquè siguin observats fidelment.

Tant de bo que els meus camins no es desviïn de guardar els vostres decrets. **R.**

Feu aquesta gràcia al vostre servent:

que visqui pensant en la paraula que heu donat. Obriu-me els ulls i podré contemplar les meravelles de la vostra llei. **R.**

Lectura segona

1Co 2,6-10

Abans de tots els temps Déu ja tenia la saviesa enclosa en el seu pla, perquè sigui la nostra glòria.

Germans, als qui tenen una fe prou madura, sí que els ensenjem una saviesa, però una saviesa que no és del món present ni dels dirigents, que estan a punt de ser destituïts, sinó la saviesa enclosa en el pla que Déu s'ha proposat, amagada fins ara, però que abans de tots els temps Déu ja tenia decidida, perquè sigui la nostra glòria. Cap dels dirigents del món present no l'havia coneguda, perquè, si l'haguessin coneguda, mai no haurien clavat a la creu el Senyor de la glòria. Però, tal com diu l'Escriptura: «Cap ull no ha vist mai, ni cap orella no ha sentit, ni el cor de l'home somniava això que Déu té preparat per als qui l'estimen», però a nosaltres, Déu ens ho ha revelat per obra de l'Esperit, ja que l'Esperit tot ho penetra, fins al més profund de Déu.

Al·leluia

Mt 11,25

Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills els misteris del Regne.

Evangeli

Mt 5,17-37

Ja sabeu què van dir els antics, però jo us dic

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «No us penseu que jo vinc a desautoritzar els llibres de la Llei i dels Profetes. No vinc a desautoritzar-los sinó a completar-los. Us ho dic amb tota veritat: Mentre durin el cel i la terra, no passarà per alt ni la lletra més menuda, ni el tret més insignificant dels llibres de la Llei.

Glòria Monés

Tot es complirà. Per tant, aquell que deixi de complir un dels manaments més petits, i ensenyi als altres a fer el mateix, serà tingut pel més petit en el Regne del cel; però aquell que els compleixi i ensenyi a fer-ho, serà tingut per gran en el Regne del cel. Jo us dic que si no sou més justos del que ho són els mestres de la Llei i els fariseus, no entrareu pas al Regne del cel.

»Ja sabeu que als antics els van manar: "No matis", i tothom que mati, serà reu davant el tribunal. Doncs jo us dic: El qui s'enfadi amb el seu germà, serà reu davant el tribunal. [...] Ja sabeu que està manat: "No cometis adulteri." Doncs jo us dic: Tothom que mira una dona amb mal desig, en el fons del cor ja ha comès adulteri. [...] També sabeu que als antics els van manar: "No trenquis els juraments." I també: "Compleix tot allò que has jurat en nom del Senyor." Doncs jo us dic: No juris mai: [...] Digueu senzillament sí quan és sí, i no quan és no. Tot allò que dieu de més, ve del Maligne.»

Litúrgia i santedat de vida*

Pere Tena †
Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona

Escoltant el sermó de la muntanya

La celebració tardana, aquest any, de la Setmana Santa i de la Pasqua (dia 20 d'abril, Pasqua) ens dóna l'oportunitat d'escoltar pràcticament tot el sermó de la muntanya en els diumenges precedents. Estem en el cicle de Mateu, cicle A. Aquest text evangèlic fonamental és el primer dels grans blocs de paraules de Jesús que ens ofereix, amb una certa sistematització, l'evangelista. El seu contingut, que s'inicia amb les benaurances, continua després amb la descripció i exhortació per part de Jesús de la forma d'actuar que correspon als seus deixebles, «sal de la terra i llum del món». Es tracta, per això, de la «santedat del regne dels cels», plenitud i acompliment, en Crist, d'allò que hi ha escrit en el llibre de la Llei i dels Profetes. Per això és coherent el catecisme de l'Església catòlica quan posa el sermó de la muntanya, i les benaurances en primer lloc, com una de les primeres referències de la vida cristiana. Durant molts segles, la litúrgia romana dedicava els tres diumenges anteriors a la Quaresma a un període de preparació per l'observança quaresmal. No eren encara setmanes penitencials, però sí uns dies de «posada a punt» entre el temps de durant l'any i la Quaresma. El calendari actual ha eliminat les denominacions de Septuagèsima, Sexagèsima i Quinquagèsima, provinents de càlculs al·legòrics una mica forçats, però el principi de la «posada a punt» continua essent interessant, i precisament aquest any la lectura

del sermó de la muntanya ens deixa ben situats per a aquesta tasca.

Font i culminació

Una qüestió que es posa sovint a moltes persones és la incidència dels sagraments, i en primer lloc de l'Eucaristia, en l'autenticitat de la vida cristiana. Ho sentim tantes vegades! «Sóc catòlic, no practicant.» Volen dir que són batejats, fins i tot que procuren seguir els principis morals cristians, però que no els diu res la vida sacramental, i de fet prescindeixen dels sagraments. Aquesta actitud pot tenir graus diversos: des de la no-pràctica del sagrament de la penitència, fins a l'allunyament sistemàtic de la missa dominical. Alguna vegada s'hi afegeix una valoració negativa dels qui «van a missa», generalitzant casos singulars. I heus aquí que en documents solemnes del Magisteri —en el Concili Vaticà II, per exemple— s'ha afirmat i repetit que els sagraments són la font i la culminació de tota la vida de l'Església. Què vol dir, això? Vol dir que la vida cristiana no és només obra de la persona singular, de la seva intensitat espiritual, dels seus esforços de millora ètica, fins i tot de la seva generositat envers el proïsme; és, abans d'això, obra de Déu. És l'acció de l'Esperit Sant la que, pel baptisme, insereix l'home en la vida de fill de Déu per la comunió amb Jesucrist; i és també acció de l'Esperit Sant l'Eucaristia, l'aliança matrimonial, l'ordenació dels ministres de Crist i de l'Església, l'alleuja-

ment dels malalts. La vida del cristià és segellada pel do de l'Esperit Sant. Déu «toca», a través de l'acció litúrgica, l'home creient, i la col·laboració d'aquest a l'acció de Déu farà que, en cada sagrament, es verifiqui allò que els signes expres- sen i contenen.

El papa Benet XVI va explicar magníficament aquesta força de transformació moral que tenen els sagraments, i en primer lloc l'Eucaristia: Ho fa citant primer el papa Joan Pau II: «La vida moral posseeix el valor d'un culte espiritual, que neix i s'alimenta d'aquella inesgotable font de santedat i glorificació de Déu que són els sagraments de l'Església, especialment l'Eucaristia; en efecte, participant en el sacrifici de la Creu, el cristià combrega amb l'amor de donació de Crist i es capacita i compromet a viure aquesta mateixa caritat en totes les seves actituds i comportaments de vida.» I afegeix: «En definitiva, en el culte mateix, en la comunió eucarística, està inclòs alhora el ser estimat i l'estimar els altres» (vegeu exhortació *Sagrament de la caritat*, n. 82). Serà ben oportú que ens preguntem si aquest dinamisme és el que caracteritza la nostra vida cristiana. La litúrgia no és una activitat a, part que es fa «oficialment», mentre el progrés en la vida cristiana se cerca en altres camins. En la litúrgia, l'Església i cada cristià es troben amb Aquell que és «font de tota santedat», per rebre-la d'Ell.

(* En el moment de tancar aquesta edició, rebíem la trista notícia de la mort de Mons. Pere Tena

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Gertrudis Comensoli

- ✓ Nascuda a Bienno, nord d'Itàlia, el 1847
- ✓ Gran devota de l'adoració eucarística
- ✓ Fundadora de les Germanes Sagramentines
- ✓ Va morir a Bèrgam l'any 1903
- ✓ Canonitzada el 2009 per Benet XVI

Aquesta santa italiana de família pobra va sentir des de ben petita una gran devoció per l'Eucaristia. La seva atracció pel Santíssim Sagrament era tanta que quan només tenia sis anys, esquitllant-se entre la filera de combregants, va aconseguir rebre la comunió. De jove se li va despertar la vocació religiosa i va entrar a la societat de santa Àngela Merici. Però amb el temps santa Gertrudis Comensoli va sentir la crida a fundar un institut nou d'adoratrius dedicades també a l'educació. Així, el 1882, amb l'ajuda del beat Francesco Spinelli, sacerdot, naixia l'institut de les Germanes Adoratrius. Tot semblava anar força bé fins que pocs anys més tard l'institut va ser declarat en fallida econòmica i els dos fundadors es van separar, cadascun seguit per un grup diferent de germanes. Després d'aquesta crisi, que va estar a punt de fer desaparèixer tota l'obra, santa Gertrudis i les seves companyes es van instal·lar a la ciutat de Bèrgam, no gaire lluny de Milà, on van prendre el nom de Germanes Sagramentines de Bèrgam. Les vocacions van augmentar i la fundadora va poder veure com s'obrien noves cases i escoles per tot el nord d'Itàlia. Avui són més de vuit-centes repartides per Europa, Àsia, Àfrica i Amèrica.

Barcelona

Escola cristiana, un tresor a compartir

Presentada la campanya «Compromesos amb l'educació de qualitat per a tothom»

Samuel Gutiérrez
Barcelona

L'escola cristiana és un tresor que vol ser compartit. Amb aquesta convicció s'acaba de posar en marxa la campanya de comunicació Tria Escola Cristiana (#triaescolacristiana), presentada el 6 de febrer passat al col·legi Sant Ignasi de Sarrià. L'objectiu és doble. D'una banda, ajudar les famílies en la tria d'escola, per afavorir que el procés d'elecció es faci de manera responsable. I de l'altra, donar a conèixer específicament l'oferta de les escoles cristianes, amb 400 centres arreu de Catalunya.

L'acte va ser presidit pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i presentat pel P. Enric Puig, secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. El P. Puig va recordar que les escoles cristianes són «un referent de l'ensenyament concertat a Catalunya, per presència i implantació, amb 260.000 alumnes que representen un 66% de l'alumnat escolaritzat en centres concertats». I va afegir: «Som una proposta educativa que, des del missatge de Jesús, i en un clima de llibertat, proposa un horitzó de sentit per a la persona, ofereix camins de creixement integral per a tothom i fa partícip de l'alegria de l'evangeli, els seus valors i actituds, a qui s'hi senti atret, tot oferint-li la possibilitat d'aprofundir-hi des de la vivència i la celebració.» En resum, una escola orientadora, catalana i oberta a les noves tecnologies.

De totes maneres, el principal valor de l'escola cristiana, segons va manifestar el P. Puig, és el professorat i personal dels centres: «Professionals amb vocació, compromesos amb la missió, la visió i els valors de l'escola, ben preparats i en constant actualització i perfeccionament.» La proposta educativa de l'escola cristiana es fa palesa a les 401 escoles arrelades als pobles, barris i ciutats dels 124 municipis i 36 comarques on estan ubicades, amb una llarga tradició, que en alguns casos supera fins i tot els tres segles d'història.

#triaescolacristiana

Tria Escola Cristiana és una campanya de comunicació que també pretén afavorir el dret dels pares a escollir l'ensenyament que volen donar als seus fills. «Volem que l'escola que triem eduqui els nostres fills amb els mateixos valors que tenim a casa», va afirmar Mercè Rey, presidenta de la Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya. «En el fons, el que cerquem és una escola en la qual puguem confiar —va explicar la presidenta de la CCAPMAC—. La confiança és la paraula clau. I perquè el pare confii en una escola ha de poder triar-la.» Dins d'aquesta confiança, en l'elecció d'una

L'escola cristiana aposta per la formació integral de la persona.

P. ENRIC PUIG: «Som una proposta educativa que, des del missatge de Jesús, i en un clima de llibertat, proposa un horitzó de sentit per a la persona»

MIQUEL ÀNGEL PRATS: «Els mestres han de ser bones persones, que tinguin caritat, que siguin entusiastes, que encomanin les ganes d'aprendre i la joia de viure»

escola cristiana molts pares cerquen també que l'escola sigui una «comunitat de fe» i que esdevinguin «autèntiques comunitats educatives».

La presentació de la campanya va comptar amb la intervenció d'alguns experts, com ara Montserrat Oliveras, directora del portal d'orientació educativa Educaweb, i Miquel Àngel Prats, director dels estudis del Grau d'Educació Infantil a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i Esports Blanquerna-URL. Oliveras va assenyalar que és molt important que cada centre faci un procés de convenciment del tresor que proposa: «Només des del convenciment aconseguirem comunicar, formalment i informalment, el que som, el que oferim.»

Prats es va referir més als aspectes clau de la missió dels mestres. Va parlar de la necessitat de treballar en equip, de generar empatia i actuar amb creativitat, de ser bons comunicadors... I de l'equilibri entre el saber i saber fer. Finalment va assenyalar un punt essencial: «Els mestres han de ser bones persones, que tinguin caritat, que siguin entusiastes, que encomanin les ganes d'aprendre i la joia de viure.»

Nou logotip

La campanya Tria Escola Cristiana ha estat dissenyada per una consultoria estratègica en comunicació i compta com a eix de totes les accions que es duran a terme amb dos elements clau: el nou logo de l'Escola Cristiana de Catalunya, i un àgil i modern cercador digital de centres (www.triaescolacristiana.cat). Comptarà, a

més, amb insercions publicitàries en premsa, falques de ràdio i publicitat en pàgines web. Després de donar-hi moltes voltes, el lema escollit per a la campanya ha estat *Compromesos amb l'educació de qualitat per a tothom*.

Josep Lluís Segú, responsable de la campanya, va explicar que el nou logotip de l'Escola Cristiana destaca per la seva modernitat i al mateix temps per la capacitat de transmetre l'especificitat d'aquesta proposta educativa: «Amb colors càlids, el logotip mostra el signe de la creu de forma explícita, formada per quatre fletxes cap endins per expressar la unitat, que és una de les característiques de l'escola cristiana.»

L'acte de presentació de la campanya Tria Escola Cristiana es va cloure amb la intervenció del cardenal Lluís Martínez Sistach, president de la Fundació. «Convé recordar —va afirmar el purpurat— que des de l'escola cristiana fem un servei important i preuat a la nostra societat. Evidentment als alumnes, però també als pares. Perquè els ajudem en la tria d'escola, que és un dret fonamental que tenen els pares, els primers responsables en l'educació dels fills.» El cardenal va destacar que el més coherent en una família cristiana és portar els fills a una escola que comparteixi els seus valors. «Cal continuïtat entre la família i l'escola —va acabar dient—. Per això és important que siguin escoles obertes, que potenciïn els valors del cristianisme, amb una tan llarga tradició a casa nostra. Hem d'oferir una formació integral de la persona, en la qual hem d'incloure la dimensió religiosa i transcendent.»

Barcelona

Trobada diocesana de la Pastoral de Salut

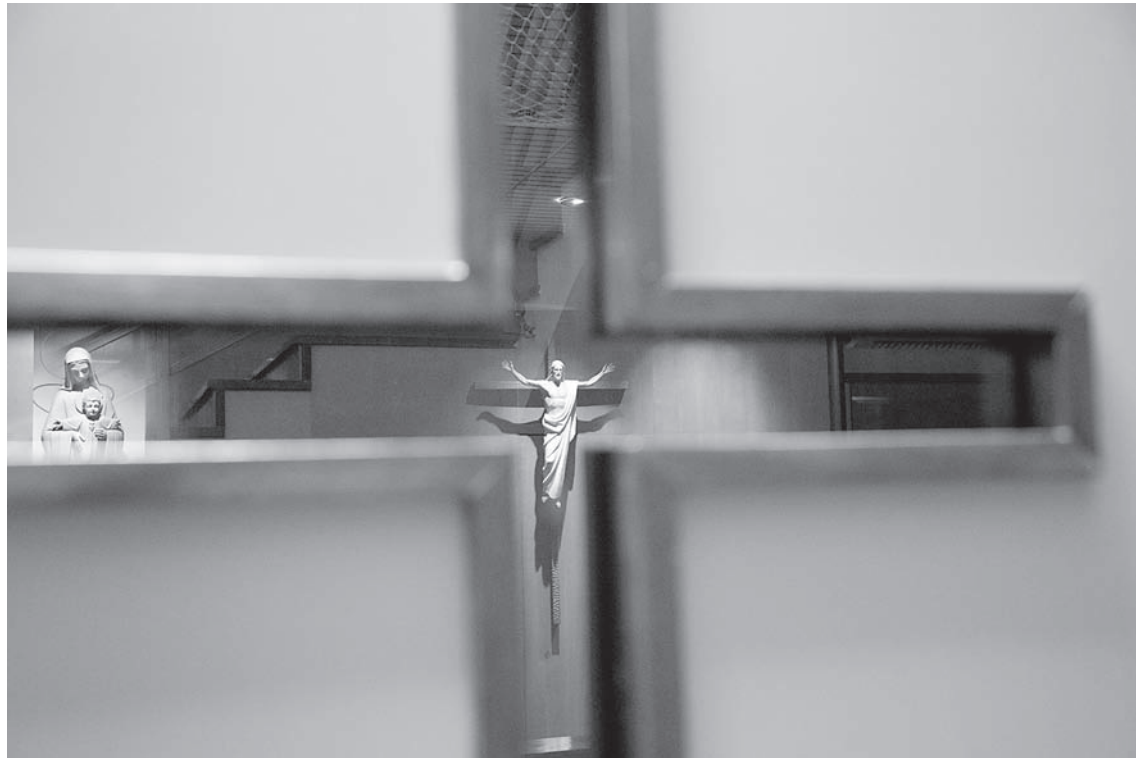
Es va projectar la pel·lícula sobre el metge italià sant Giuseppe Moscatti

Joan Piñol
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

Més de dues-centes persones que treballen en la Pastoral de la Salut a l'arxidiòcesi de Barcelona es van reunir el 25 de gener en la trobada diocesana anual. Aquesta trobada fa molts anys que se celebra i aquesta edició va tenir lloc a l'hospital de Sant Rafael regentat per les germanes hospitalàries.

El lema d'enguany era «Fe i Caritat» i per tal d'il·lustrar aquest binomi els organitzadors van decidir projectar una pel·lícula que narra la vida de l'il·lustre metge cristià Giuseppe Moscatti que va ser canonitzat per Joan Pau II l'any 1987. En paraules de Mn. Joan Bajo, delegat de la Pastoral de la Salut de Tortosa, la pel·lícula condensa aquests aspectes. Un home d'una profunda fe, un cristià que va practicar intensament la caritat a la seva ciutat de Nàpols i un metge compromès amb els seus pacients, en especial els més desvalguts. El film va arrencar un fort aplaudiment dels presents i va servir per introduir els temes de debat a la taula rodona posterior. En efecte, la pel·lícula tracta directament la mort, l'atenció humana als pacients, les diferències socials, el patiment, l'avortament i la passió per cuidar els malalts.

«La trobada serveix com a eina de formació i també per animar-se a continuar treballant», explica Mn. Ramon Mor, un dels membres del Consell Assessor de la Pastoral de Salut.

«La medicina és un àmbit molt relacionat amb el sacerdot perquè és una vocació de servei i d'entrega que exigeix sacrificis però que és molt agraïda»

Assistents a la trobada a l'Hospital Sant Rafael.

Nou projecte caritatiu dels Joves de Sant Josep

C.M. / Barcelona

El que fins fa poc era un objectiu, ja és una realitat. Els Joves de Sant Josep han aconseguit trobar un total de 30 persones que donin 10 euros al mes per fer així possible el seu nou projecte caritatiu: el lloguer d'una nau a Sentmenat des de la qual atendre famílies amb menjar, roba i altres necessitats. «Al projecte li hem posat el nom de "Salvem la família Pérez", que representa qualsevol família que està patint la crisi econòmica», ha manifestat a *Catalunya Cristiana* Marcos Vera, president de Joves de Sant Josep, un grup seglar nascut al si de la Unió de Sant Antoni Maria Claret i fundat pel jesuïta José María Alba.

Les famílies que atendran són de la zona del Vallès, una de les zones amb més atur a Catalunya. El menjar es distribuirà seguint un barem de necessitats, que tindrà presents diversos aspectes: nombre de persones que formen el nucli familiar, quantitat d'ingressos de la família, càrregues de lloguers, hipoteques, etc. Segons aquest barem de necessitats es distribuirà menjar setmanalment, quinzenalment o setmanalment.

«Aquesta tasca de donar l'ajuda només a aquelles persones més necessitades es farà amb la col·laboració de treballadors socials que ens garanteixin que la persona que ve al nostre local realment necessita l'ajuda que sol·licita», ha manifestat Marcos Vera.

El president de Joves de Sant Josep demana la col·laboració de tothom en aquest nou projecte caritatiu. Totes les persones que estiguin interessades a col·laborar-hi poden trucar al 649 873 833, i si estan interessades a fer un donatiu periòdic poden entrar a la www.jovenesdesanjose.org

La secretària tècnica de la delegació, Carmen Iglesias, afirma que aquesta trobada anual serveix de complement a les altres iniciatives que duu a terme aquesta pastoral com ara les trobades monogràfiques que se celebren cada dos mesos. Prova de la centralitat de la trobada n'era l'assistència. Més de dues-centes persones entre sacerdots, religioses, metges, infermeres i voluntaris. «Volem que aquest acte sigui un espai de debat i que surtin molts temes i per això la pel·lícula ens ha servit per suscitar moltes reflexions», afirma Mn. Ramon.

Efectivament, la vida del doctor Moscatti va generar un aprofundiment en moltes temàtiques i van donar un testimoni molt valuós. La vida d'aquest sant va representar animar aquells que treballen en la Pastoral de la Salut. «Veiem que és possible arribar a la santedat cuidant malalts i que encara que defallim exemples com el del doctor Moscatti o el del beat Pere Tarrés ens encoratgen a tirar endavant», diu Mn. Ramon. Aquest mossèn recorda especialment unes paraules del metge i sacerdot català:

«El malalt al llit és com el Crist a la Creu.»

Així és que entre els presents es feia palpable aquesta experiència clau: la malaltia i el patiment ens apropen a Jesús. «Com a capellà d'hospital he viscut experiències molt fortes i moments espirituals molt impressionants», relata Mn. Ramon. Així doncs, la Pastoral de la Salut és molt dura i extrema però també s'hi troba una recompensa espiritual molt poderosa. Com reconeixien molts dels presents a la trobada, també és una eina d'evangelització que cal valorar i treballar.

La trobada va comptar amb la presència de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, que va voler donar les gràcies a totes les persones que atenen els malalts. El cardenal va fer èmfasi en aquesta especial situació dels malalts com a persones properes a la fe i a l'experiència cristiana.

Mn. Ramon posa en relleu un aspecte evident de la pel·lícula de Sant Giuseppe Moscatti que molts dels presents també destaquen. «La medicina és un àmbit molt relacionat amb el mateix sacerdot perquè és una vocació de servei i d'entrega que exigeix sacrificis però que és molt agraïda», explica. En efecte, l'exemple del sant napolità va ser un estímul per continuar «gastant la vida» en l'atenció dels malalts i dels que pateixen.

Tarragona

El barri de Bonavista tindrà nova església el 2015

En l'adjudicació de les obres hi ha una clàusula social

Joan Boronat
Tarragona

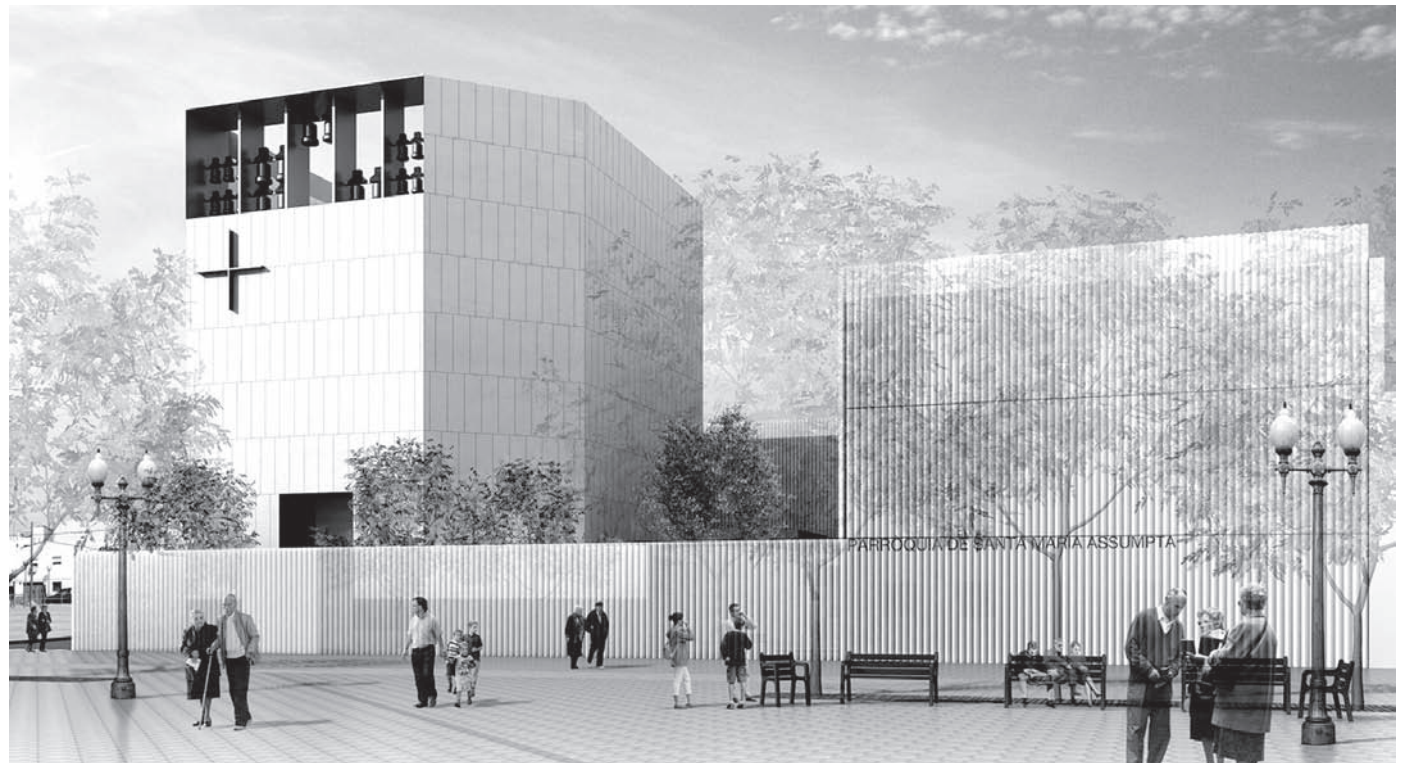
Els fidels del populós barri tarragoní de Bonavista estan d'enhorabona. Després de molts anys esperant la reivindicada església parroquial, el projecte constructiu del nou temple veurà la llum, i des de l'arquebisbat de Tarragona es confia a poder beneir-lo i inaugurar-lo el juny del 2015.

Llarg i complex ha sigut el camí a recórrer, d'ençà de l'enderrocament de l'antiga església i de l'Escola Joan XXIII que compartien edifici.

A partir d'aquest moment l'esperança de poder comptar amb una nova església es va anar esvaint per causa dels endarreriments en l'aprovació del POUM i la modificació dels projectes. Definitivament, el projecte que es va presentar l'any 2012 ara esdevindrà realitat, tal com va informar l'arquebisbat de Tarragona el 29 de gener.

Fent una ullada al calendari de fases, tenim que el dilluns dia 3 de febrer es va presentar a l'Ajuntament de Tarragona el Projecte executiu definitiu que serà admès a tràmit al pla especial que ha de permetre aixecar l'església al solar que ocupava antigament. Totes les previsions apunten que el proper 15 d'abril es pugui convocar el concurs per a la licitació del contracte d'obres i que la primera pedra i inici dels treballs sigui el mes de juny d'aquest any. El termini per a l'execució de les obres és de 14 mesos, per la qual cosa el nou Centre Parro-

Arquebisbat Tarragona

quial Santa Maria de Bonavista podrà ser una realitat l'estiu del 2015.

La parcel·la té una superfície de 1.418 metres quadrats i tal com va explicar l'actual rector, mossèn Isidre Foguet, «en el seu interior es construirà l'església de 19 metres d'alçada —inclòs el campanar— amb capacitat per a 306 persones assegudes als bancs, el centre parroquial, la rectoria, magatzem i un pati interior». En aquest pati, de 421 m², hi haurà la naturalesa incorporada a base d'arbrat

«En l'acte de presentació es va posar en relleu la figura i memòria de mossèn Faustino Arnal, el primer rector»

i enjardinament, més que decorativa, «com quelcom que ha vingut de la mà de Déu», va subratllar el delegat diocesà de Patrimoni, Mn. Antoni P. Martínez. El cost total està xifrat en uns tres milions d'euros, inclosa l'execució de material, equipament i impostos, que s'haurà de finançar mitjançant els recursos propis de l'arquebisbat, l'aportació dels feligresos, empreses i l'ajut de les administracions.

Clàusula social i arrelament al barri

L'arquitecte Santi Prats comentà que a les bases del concurs per a l'adjudicació de les obres hi ha una clàusula social. Es tindran especialment en compte les ofertes d'empreses vinculades al barri o bé que utilitzin mà d'obra de Bonavista, preferentment gent que estigui a l'atur. Amb aquesta disposició, en certa mesura, es recuperaria l'esperit de la primera església de Santa Maria, que el 1966 fou construïda pels mateixos veïns i fortament arrelada al barri.

En l'acte de presentació es va posar en relleu la figura i memòria de mossèn Faustino Arnal, el primer rector de la parròquia, quan Bonavista començà a poblar-se d'immigrants atrets per un lloc de treball a la indústria petroquímica que s'implantava a Tarragona. La necessitat d'erigir un temple va trobar l'impuls del llavors arquebisbe de Tarragona, el cardenal Benjamín de Arriba y Castro. Aquella església que havia de ser provisional va reunir l'assemblea cristiana fins al 2008.

A partir d'ara, a Bonavista s'obre un definitiu horitzó, i aviat comptarà amb «una església on poder-se casar», tal com esmentava l'arquebisbe Jaume Pujol, en el sentit de comptar amb el temple digne, emblemàtic i identitari que mereix l'entrançable barri tarragoní.

Barcelona

Neix «Església Arxidiocesana de Barcelona»

C.M. / Barcelona

Coincidint amb la festivitat de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, la Delegació de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona ha posat en marxa una nova imatge i marca corporativa. Sota el paraigua «Església Arxidiocesana de Barcelona» es volen englobar totes les delegacions, institucions, entitats, universitats i parròquies que formen part de l'arxidiòcesi de Barcelona. Aquest canvi queda reflectit en un nou logotip i en la posada en marxa del portal www.esglesiabarcelona.cat. Es vol donar així un nou impuls i una nova dinàmica comunicativa.

«En la nova pàgina web oferim la informació de forma més visual i agradable», ha manifestat Ramon Ollé, delegat de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona. Amb aquest canvi de nomenclatura «és molt més fàcil trobar la informació de la diòcesi i arribar-hi», ha afegit.

En aquest nou portal es proposa un contingut que respon als problemes reals i actuals de la societat d'avui. Per exemple, què ha de fer algú que vol tornar a creure? Quins passos ha de seguir algú que es vulgui batejar o

casar? I què poden fer aquelles parelles que tenen problemes?

Aquesta nova pàgina conviurà amb la ja tradicional de l'arquebisbat de Barcelona, on es poden trobar les homilies, els discursos, els decrets i les conferències del cardenal Lluís Martínez Sistach, del bisbe auxiliar Sebastià Taltavull i dels organismes diocesans. De la mateixa manera, també s'informarà del calendari de jornades i col·lectes de la diòcesi.

Girona

Nova edició dels premis Sant Fèlix

Han estat guardonats el centre La Casita, de Salt, i la comunitat benedictina de Sant Daniel

Víctor Gay
Girona

S'ha celebrat la divuitena edició dels Premis Sant Fèlix amb què el bisbat de Girona reconeix l'acció social, cívica, de promoció educativa, etc., per part de persones, entitats i col·lectius. Els guardons, que es lliuren a l'entorn de la festa de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, han estat concedits a l'obra La Casita, que gestiona la germana paüla Clara Villoslada, al municipi de Salt, i a la comunitat benedictina de Sant Daniel, en la celebració del seu Mil·lenari.

Una obra integradora a Salt

Als anys vuitanta del segle passat, la germana Clara Villoslada va fundar La Casita, conscient de la realitat que vivien molts infants del municipi de Salt que, com és sabut, és un dels que té més immigrants. Moltes de les ofertes existents en matèria extraescolar no eren a l'abast de les economies de nombroses famílies saltenques.

La germana Villoslada va fer una crida a les famílies de Salt «de tota la vida» per aconseguir suport a la creació d'un espai d'acollida d'aquests infants i ajudar-los en la seva formació. Primer va ser una casa, que calia condicionar, després un grup de voluntàries, per atendre, primer les nenes, i ben aviat també els nens i ajudar-los en els deures escolars, també en manualitats, cosir i formació educativa i social.

Actualment acullen mig centenar de nois i noies sempre atesos per voluntaris, la majoria dels quals ja havien estat acollits al centre que manté aquest singular nom que tothom coneix a Salt: «La Casita», al qual s'afegeix formalment «Centre Labouré». Tot arrenca precisament de la pertita casa on començà aquesta veritable aventura.

En rebre el Premi Sant Fèlix, que

es concreta en una escultura de l'artista gironí Josep Perpiñà i que perfila el campanar gòtic de la basílica gironina, sor Clara, amb veu emocionada, va donar les gràcies en nom dels centenars de nois i noies que han estat acollits i formats a La Casita. És una d'aquestes accions socials i cíviques que amb total discreció i modèstia han ajudat a conformar la nova comunitat de Salt, com molt bé va destacar l'alcalde, Jaume Torremadé, que no es va voler perdre l'esdeveniment.

Una fita més en el Mil·lenari de Sant Daniel

L'altre Premi Sant Fèlix corresponent s'ha concedit a la comunitat benedictina de Sant Daniel, amb motiu del seu Mil·lenari. Es vol reconèixer així la fidelitat a un espai emblemàtic de la ciutat i el testimoni que, en el decurs de deu segles, les religioses fidels a la Regla de sant Benet han donat i donen a l'Església que és a Girona.

Angel Almazan

El bisbe Francesc Iliura el premi a la Gna. Clara Villoslada.

Lleida

La Jornada anual de la Xarxa d'Entitats Cristianes serà al 15 de març

Jordi Pérez / Lleida

La Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Caritativa i Social del Bisbat de Lleida, que inclou quinze associacions i col·lectius que treballen a la diòcesi en l'àmbit de la pastoral d'acció caritativa, ja té data, lema i cartell per a la propera jornada anual, que se celebrarà el matí del 15 de març, al Col·legi Maristes Montserrat de Lleida. El lema triat enguany per l'equip coordinador de la trobada és *Com treballar avui el canvi social des de la Xarxa d'Entitats Cristianes de Lleida*. El cartell és obra d'Amadeu Bonet, professor i director de l'Escola de l'Espai de Lleida.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

La Sagrada Família és notícia

M. Carme
de Miguel
i Riera

Calze símbol de la Santa Missa

El 7 de novembre del 2013 es va celebrar a la Sagrada Família el tercer any de la dedicació del temple com a basílica pel Sant Pare Benet XVI. En aquesta ocasió el cardenal-arquebisbe va ser obsequiat amb un calze molt especial, dissenyat pel l'orfebre argentí Juan Carlos Pallarols, fill de l'orfebre català Carles Pallarols Cuni.

Aquest calze, com podem apreciar en aquesta fotografia, està ple de símbols característics de la litúrgia eucarística, que ens uneixen espiritualment amb la basílica i amb la seva simbologia. Per què ens hi uneixen? Doncs perquè aquesta simbologia és representada al mateix temple, en concret al portal de la Fe de la façana del Naixement.

Comencem per destacar-ne la creu, que trobem al damunt del xiprer que, juntament amb el colom i la tau, conformen el símbol de la Santíssima Trinitat. No obstant això, té una certa diferència en relació amb la del calze que, com podem comprovar, és una creu *patada*, és a dir, amb braços acabats amb corba.

També hi podem observar un cor amb forma de D, que és la inicial de la paraula *Deo*, que significa Déu... del qual, segons paraules de l'orfebre Pallarols, *brolla mel, no sang...*, és a dir, l'orfebre té una visió més dolça i simbolitza l'apropament de les abelles atretes per la dolçor de la mel que en brolla.

A la llinda del portal de la Fe veiem també simbolitzat aquest cor sagnant, a la ferida del qual abelles místiques van a xuclar-ne el nèctar.

Hi podem fer dues lectures: el cor sagnant és la sang de Jesucrist vessada en la seva passió i mort que recordem en la celebració de la Santa Missa, amb el cos i sang de Jesucrist. Una segona lectura és la unió mística amb Jesús, la qual només es pots realitzar vers l'amor a la Humanitat simbolitzat amb aquest cor.

Així també podem comprovar

Ramon Ripoll

com Antoni Gaudí va col·locar al damunt del cap de la figura de Jesús aprenent una abella, símbol de la laboriositat.

La laboriositat d'un Déu fet Home que no dubta a treballar com els homes per aprendre l'ofici del pare i donar-nos així, amb aquesta actitud, exemple de fidelitat al Pare i a la feina que tot home ha de realitzar en aquest món.

A l'interior del cor del calze podem apreciar el monograma de JHS, que trobem a la mateixa façana del

«L'orfebre argentí Juan Carlos Pallarols ha dissenyat un calze que comparteix la simbologia de la Sagrada Família»

Naixement, sota del xiprer, les quals corresponen a les inicials de *Jesus Homus Salvatore*.

Al portal de la Fe de la façana del Naixement hi trobem la figura de Jesús aprenent, i podem observar com està cisellant a cops de martell aprenent l'ofici del pare. Aquest va ser el motiu i la raó pels quals es va escollir aquest portal tan significatiu per col·locar-hi el segon calze de l'orfebre Juan Carlos Pallarols.

Així, tots els assistents a la celebració litúrgica i tothom que ho desitgés, vam poder deixar-hi la nostra empremta donant-li un cop de cisell a la base del calze, a imatge de com ho fa Jesús.

La família de l'orfebre manté una estreta relació d'amistat amb el Sant Pare, Jorge Mario Bergoglio, des que aquest exercí el sacerdoci a Buenos Aires, motiu pel qual han volgut obsequiar-lo amb aquest calze cisellat per fidels catalans i d'arreu del món.

Cal destacar que en aquest calze apareix també les lletres JHS, però en aquest cas simbolitzant la congregació dels Jesuïtes a la qual pertany el Sant Pare.

Aquest orfebre ha realitzat també diversos calzes per a diferents Papes, entre els quals hi ha Joan XXIII i Joan Pau II, curiosament els Sants Pares que seran canonitzats el mes d'abril del 2014 a Roma en una celebració molt especial que es farà a la basílica de Sant Pere al Vaticà.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

III Congrés Internacional d'Art Romànic

Tindrà lloc del 7 al 9 d'abril al Museu Nacional d'Art de Catalunya

Redacció
Barcelona

El Museu Nacional d'Art de Catalunya i l'Associació Arqueològica Britànica organitzen el III Congrés Internacional sobre Art Romànic, de caràcter bianual, que tindrà lloc al mateix Museu Nacional entre el 7 i el 9 d'abril, sota el títol *Art romànic: promotors i intermediaris*.

Després dels congressos celebrats a Londres el 2010 (*Romànic i el passat*) i a Palerm el 2012 (*Romànic i el Mediterrani*), l'Associació Arqueològica Britànica col·labora amb el Museu Nacional en la celebració d'aquest tercer congrés que analitzarà la figura dels promotors de l'art a l'època romànica, la personalitat dels quals resulta, per als estudiosos, més coneguda fins i tot que la dels arquitectes i artistes que van intervenir en els edificis i les obres d'art. De fet, a l'edat mitjana sovint es considerava «autor» de les obres el qui les encarregava o pagava i no pas l'artista.

Durant aquests tres dies es donaran cita a Barcelona 150 especialistes i estudiosos de l'art romànic procedents de diferents universitats i institucions científiques d'Europa i Amèrica, com ara el Courtauld Institute of Art de Londres, la Biblioteca Hertziana de Roma o les universitats de Princeton, Poitiers, la Complutense de Madrid o l'Autònoma de

Barcelona.

Els participants debatran el paper dels promotors i la promoció de les obres d'art en el sentit més ampli del terme: com es feia una obra —des del disseny a la provisió de materials (pedreres)—, la contractació d'artistes, etc. S'analitzarà el patrocini de l'art, tant des de la figura del promotor o comitent individual, com des de la promoció institucional (l'Església i el papat, les monarquies...). També es tractarà la promoció dels grans edificis i la relació entre patrons, disseny i artistes, així com la dinàmica que s'establia en els projectes de llarga durada.

Els coordinadors del congrés són Jordi Camps, conservador en cap d'Art Medieval del Museu Nacional d'Art de Catalunya, i Manuel Castiñeiras, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, també director del projecte de recerca *Magistri Cataloniae*, d'aquesta mateixa universitat, que també col·labora en l'organització del congrés. Aquest projecte estudia la relació entre artistes i promotors a la Catalunya medieval i la seva expansió mediterrània. L'idioma de treball del congrés serà l'anglès.

El congrés es complementa amb dues jornades de visites, els dies 10 i 11 d'abril, a grans monuments medievals catalans, com ara les catedrals de Girona i Tarragona, i els monestirs de Sant Pere de Rodes i Santes Creus.

Durant aquests dies, el Museu Nacional esdevindrà el centre del debat internacional sobre l'art romànic i aquesta serà l'oportunitat d'obrir noves vies d'estudi a aquest període, tot plantejant preguntes més pro-

peres a l'estatus de les arts del món contemporani. A més, pel seu caràcter internacional, aquesta trobada suposarà una projecció excepcional per a la col·lecció d'art romànic del museu i per al patrimoni romànic català.

Campanars

Delfi Dalmau i Argemir

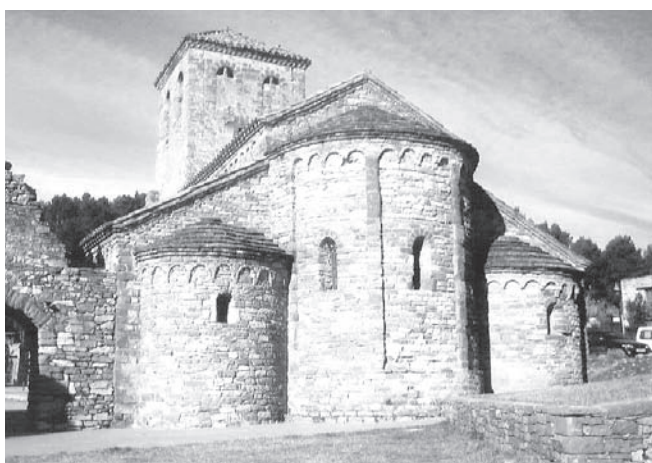

Castellnou de Bages

El temple de Sant Andreu és una obra romànica del segle XI que fou reformada als segles XVI i XVII. Té planta basilical; les tres naus estan cobertes amb voltes de canó sobre arcs torals de mig punt i separades per arcs formers de punt rodó damunt robustos pilars cruciformes. La capçalera la formen tres absis semicirculars amb decoració llombarda; el central amb arcuacions cegues i lesenes, i els laterals només amb arcs cecs. Han estat recentment restaurats. Els murs laterals tenen paraments amb arcs cecs sota les cornises, tant en el cos central, més alt, com en les naus laterals.

Es tracta d'un temple de dimensions reduïdes; la nau central no fa més de 16 metres de llargada i l'amplada total amb les laterals passa poc dels dotze. La portalada es veu feta força més tard que el temple; té un gran arc de mig punt de grans dovelles amb bordó i uns brancals de carreus ben escarats de pedra blanquinosa.

El campanar és una obra del segle XVII. Segurament és una antiga espadanya tancada pels quatre costats i amb dues finestres en arc de mig punt per banda; les de llevant, cegades. La seva planta té poc més de quatre metres per banda. Queda coronat per una cornisa i una teulada de quatre vessants.

Entrant a mà dreta del temple, hi ha un cilindre d'obra per l'interior del qual hi puja una escala de cargol de graons de maó que arriba fins a la teulada de la nau central, on hi té la sortida; des d'ella hi ha l'entrada a la cel·la per la banda de llevant. Els seus murs són de carreus petits barrejats amb panys de paredat, tots ells de pedra marronosa. Es troba aixecat damunt dels peus de la nau central i fa una alçada modesta de catorze metres i escaig.

Aquest temple es troba força solitari a la banda nord de la comarca, en un lloc tranquil envoltat de natura bella i relaxant; tota una troballa.

Grans tresors arquitectònics

L'art romànic es desenvolupa del segle X al XIII a l'Europa occidental, després de la descomposició de l'Imperi carolingi. En un principi l'estil era molt funcional i auster. A la nau s'aplicava la volta de canó, sense ornamentacions ni obertures. Molt sovint la porta d'entrada, situada al cantó de migdia, n'era l'única obertura, amb escasses finestres de doble esqueixada. Només a l'exterior dels absis i murs s'hi ressaltava alguna lesena i arcuació cega. Les naus podien estar dividides per pilastres unides per arcs de mig punt.

A finals del segle XI es produeixen canvis importants com les primeres realitzacions en pedra polida, l'ornamentació escultòrica de finestres, portals, capitells, etc. Serà al segle XII quan va esclatar la construcció de les grans obres del romànic, amb pintures murals, enlairament de grans campanars o claustres...

L'abat Oliba és un dels primers promotors de la renovació de les esglésies de la seva diòcesi de Vic, que després s'estén a la resta. Així van néixer les basíliques de Sant Vicenç de Cardona o de Sant Pere de Casserres. També són d'aquesta època la catedral de Girona i la de Vic i els monestirs de Cuixà, Ripoll i Sant Pere de Rodes.

L'austeritat d'aquesta primera etapa va donar pas a espais més amplis i equilibrats com els monestirs de Sant Llorenç del Munt i Sant Miquel de Fluvià, o la catedral d'Elna. A la segona meitat del segle XII apareixen obres tan rellevants com els monestirs de Sant Joan de les Abadesses i de Sant Pere de Besalú. El moment més majestuós de l'art romànic a Catalunya arriba amb els claustres dels monestirs de Santa Maria de Ripoll i de Sant Pere de Galligants, el monestir de Sant Cugat del Vallès, la catedral de Girona o els monestirs de Sant Pau del Camp, Sant Benet de Bages i Santa Maria de l'Estany.

El món dels goigs (22)

<http://assocamicsdelsgoigs.blogspot.com/>

Nora Vela

Els goigs de la guerra de Successió

Els goigs, al llarg dels segles, han acompanyat sempre les devocions dels catalans. En ells han quedat reflectits els seus anhels de joia, de salut i de benestar. Aspiracions que han posat als peus de les seves devocions marianes, o sants més estimats i propers per tal d'aconseguir, amb els seus precis rimats i cantats, una vida terrenal tranquil·la i la desitjada acollida celestial en acabar-la. Malalties, collites o tempestes han estat objecte d'aquest tipus d'oracions col·lectives populars. Les festes litúrgiques de tot l'any s'han finalitzat amb les seves melodies. Els populars aplecs han congregat veïns i amics per festejar els patrons, entonant tots junts les conegudes cançons i mantenint així la tradició de les ocasions festives.

Aquesta popularitat de lletres, de músiques i de grups cantant plegats ha potenciat una comunicació social fàcil, que ha estat aprofitada sovint com a vehicle transmissor idoni per difondre successos i avatars. Lletres conegudes i músiques que tots sabien han servit de suport a noves rimades d'intenció propagandística.

I és el cas que ens ocupa per explicar els goigs sorgits durant la guerra de Successió. Van ser fulls que, o totalment o parcial, es feren ressò d'aquells successos polítics i bèl·lics. La característica comuna va ser el fet d'aprofitar unes cobles, unes lletres i unes músiques conegudes del públic per transformar-les en tonades similars amb textos paral·lels parafrasejats, com és el cas dels populars *Goigs del Roser*. També, però, d'altres es van reescriure adaptant les lletres a melodies sabudes; es van afegir cobles o versos a goigs clàssics, o se'n van crear totalment de nous basant-se en cànctics recordats.

Goigs commemoratius

24 d'agost del 1705. L'arxiduc Carles desembarca amb la seva flota al Besòs. Entra a Barcelona el 22 d'octubre, rere el rendiment de la fortalesa de Montjuïc i la fugida del filipista virrei Velasco. Primer s'instal·la al poble de Sarrià i després al Palau Nou de Barcelona. Es multipliquen els festejos i les celebracions. Uns goigs recorden el fet prenent com a títol i motiu una popularíssima composició: *Cant dels aucells quant arribaren los vaxells devant de Barcelona, y del desembarc de Carlos III (que Deu guarde)*. Una esplèndida nau amb la senyera al capdamunt del pal major és el dibuix. Les estrofes en tres columnes situen el marc i els fets: «*Cantaven los aucells/ Quant veren los Vaxells/ Devant de Barcelona.*» I tot seguit: «*La Aguila Imperial/ va per lo ayre volant,/ cantant ab melodia,/ la alegria que causà,/ quan lo Rey va arribà,/ en esta Monarquia.*» A partir d'aquí van desfilar els ocells més coneguts, igual que en la cançó homònima, entre lloances al rei, paral·lelismes amb personatges de la cort i indirectes als borbons.

7 de novembre del 1705. Carles, a més d'haver jurat les constitucions catalanes, és coronat com a Carles III d'Espanya. Un full de tipologia gogista, de to triomfal, s'imprimeix amb el títol de *Cançó nova* i un «*Viva Carlos Tercer*» dins d'una xilografia amb l'àguila dels àustries. A través de les cobles qualifica episodis de la campanya austriacista per terres catalanes: «*valerosos vigatans*», «*gabaigs del Empurdà*» o «*més mal homa que Mahoma*», aplicat a Velasco.

D'aquest any són uns altres *Goigs a Carlos Tercer, (que Deu guarde) Rey de las Espanyas* (Barcelona: Figueró, 1705). El boix representa una batalla amb Carles III i l'àguila austriacista. El gran interès rau en el fet que totes les estrofes parodiaven la lletra dels popularíssims *Goigs del Roser*, fent rimar «*Carlos Tercer*» al seu lloc. «*Vostres Goigs ab gran plaher/ cantarem sempre tot dial puix desta Gran Monarquia/ sou vós Rey Carlos Tercer.*» Van sortir tres edicions diferents amb el mateix text.

El 20 de juny del 1706 es publica un magnífic i luxós full: *Goigs de la Puríssima Concepció de Maria Santíssima, col·locada en la Real Columna, que en lo Born de la Excel·lentíssima Ciutat de Barcelona erigí la Católica Magestat de Carlos Tercer (que Deu guarde) Rey de*

las Espanyas. (Barcelona: Jolis, 1706). Presideix una xilografia gran i bonica de la Puríssima Concepció, sota la qual hi figuren les armes heràldiques reials. La data correspon al dia en què Felip V va abandonar Madrid, tot facilitant la proclamació de Carles com a «*Rei de las Espanyas*». Els versos de la tornada exposen perfectament el motiu del goig: «*En la vostra protecció/ funda Espanya tot son ser;/ guardau à Carlos Tercer,/ Verge de la Concepció.*»

Fins a l'any 1712 no trobem cap més goig amb referència explícita a la guerra. El rei Carles ha marxat a Viena l'any anterior per coronar-se emperador del sacre imperi i ha deixat com a regent, a Barcelona, la seva esposa Elisabet C. de Brunswick, que es converteix en lloctinent i capitana general de Catalunya. La literatura gogística fa al·lusió a les devocions tradicionals i els goigs que seguiran a partir d'ara abandonen les lloances al rei, desaparegut de l'escenari, per girar els ulls al cel i implorar la protecció divina pels mals temps que es viuen. Tenim uns bonics *Goigs de la miraculosa imatge de nostra Senyora de la Pietat del Portal del Mar.* (Barcelona: Jolis, 1712).

19 de març del 1713. Elisabet C. de Brunswick abandona Barcelona i, poc després, el dia 11 d'abril, es

firma la pau d'Utrecht. Al Principat les posicions filipistes van guanyant terreny, però la ciutat de Barcelona es decanta per resistir i és assetjada. Al carrer de la Palla s'estampen uns emotius *Afectuosos clamors en los quals se implora lo Socorro dels Sants Protectors de la Excel·lentíssima Ciutat de Barcelona, per lo Siti del Any 1713* (Barcelona: Guasch). Aquests goigs en demanda d'auxili van presidits per la Immaculada Concepció i invoquen com a protectors diferents sants. Cada un dels nou «*clamors*», com diu el títol, està contingut en una estrofa dramàtica que explica el motiu de les súplices. (Al número 1.773 de *Catalunya Cristiana*, corresponent al 15 de setembre del 2013, vaig fer un comentari d'aquest goig). El 9 de juliol es va fer pública la proclama de la resistència.

11 de setembre del 1714. Ultra grans bombardeigs, Barcelona aguanta fins a les tres de la tarda, en què els catalans van tocar a parlament amb la capitulació de la ciutat. El duc de Berwick, des del poble de Les Corts, va escoltar les propostes dels representants del Consell de Cent i va entrar a la ciutat el dia 13. Era la fi de l'Estat català.

Es conserven dos goigs d'aquest any. El títol del primer és prou significatiu: *Goigs de Nostra Senyora de la Llibertat, situada en lo Altar del Sant Christo, de la Capella de Marcús* (Barcelona: Martí, 1714). La prudència dicta les seves estrofes presidides per una xilografia senzilla de la Mare de Déu. Comença la tornada per una inequívoca súplica: «*Si en urgent necessitat,/ nostre clamor vos implora:/ Assistiunos Gran Senyora/ Verge de la Llibertat.*» La capella de Marcús era el punt de partida de les caravanes que sortien de Barcelona; es pot entendre millor com, barrejats entre els suplicants que es desplaçaven, hi figuren amb detalls les condicions que a molts d'ells els imposaven les circumstàncies.

L'altre goig està dedicat a sant Policarp, sant protector de les tropes catalanes perquè durant la guerra dels Segadors s'havia guanyat la batalla de Montjuïc el dia de la seva festivitat, el gener del 1641. *Goigs del glorios Bisbe Martyr, y Doctor S, Policarpo* (Barcelona: Llopis, 1714). A més de detalls de la vida del sant, el poeta exclama «*Esta afligida Ciutat,/ com vuy té frescas memorias/ que en dias de Vostras Glòrias,/ logrà del Cel la pietat,/ ...segona vegada ausdeu,/ sa llibertat Barcelona.*»

El 18 de gener del 1716 es promulguen els decrets de *Nueva Planta de la Real Audiència del Principado de Cataluña*. Si algun gènere literari català va superar el seu restrictiu text va ser el dels goigs. Aquests fulls mai no van deixar d'imprimir-se, la qual cosa vol dir que tampoc no van deixar de cantar-se. La seva humilitat potser no mereixia l'atenció delsensors, i la seva publicació ha estat ininterrompuda feliçment fins ara.

«La devoció popular és un mitjà per apropar la gent a la fe»

Joan Arimany i Juventeny és llicenciat en Humanitats i expert en cultura religiosa popular

Eduard Brufau

El papa Francesc, en la recent exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, entre molts altres aspectes assenyalava la necessitat de no menysprear la fe senzilla però veritable que bateja en la religiositat popular. A Catalunya ja fa temps que hi ha una tradició consolidada de recollir, estudiar i preservar aquestes devocions. Només cal fer una ullada a la quantitat ingent de goigs i a les entitats i iniciatives que giren actualment entorn d'aquest fenomen.

Avui, un dels gran coneixedors de la religiositat popular al nostre país és Joan Arimany i Juventeny. Postgraduat en gestió i animació de la cultura popular, ha publicat diverses obres sobre devocions tradicionals i és responsable del blog devocioteca.blogspot.com. Acaba de sortir a la llum el seu darrer llibre, *Sants tradicionals catalans* (Farell Editors), que complementa el contingut d'obres que ha publicat anteriorment.

Després d'un primer llibre sobre sants «històrics» catalans, ara en publica un sobre sants «tradicionals». Quina diferència podem establir entre uns i altres?

El primer llibre, *Diccionari de sants històrics catalans*, tractava de persones canonitzades amb biografies reals, constatables documentalment, de les quals es té certesa de la seva existència i de la seva vinculació amb Catalunya. En canvi, aquest segon volum, *Sants tradicionals catalans*, conté la informació relacionada amb sants dels quals tenim coneixement derivat bàsicament de la devoció que se'ls ha mostrat. Aquesta veneració rebuda al llarg dels segles, especialment mitjançant les seves relíquies, és indubtable, com tampoc es pot dubtar de la seva presència espiritual entre la comunitat que n'ha estat fidel. Tots aquests sants *tradicionals*, a més, responen a unes adscripcions territorials molt concretes on han esdevingut veritables símbols d'identitat.

Com encaixen les devocions populars amb la fe de l'Església? Creu que són prou valorades?

Durant una llarga època ha estat

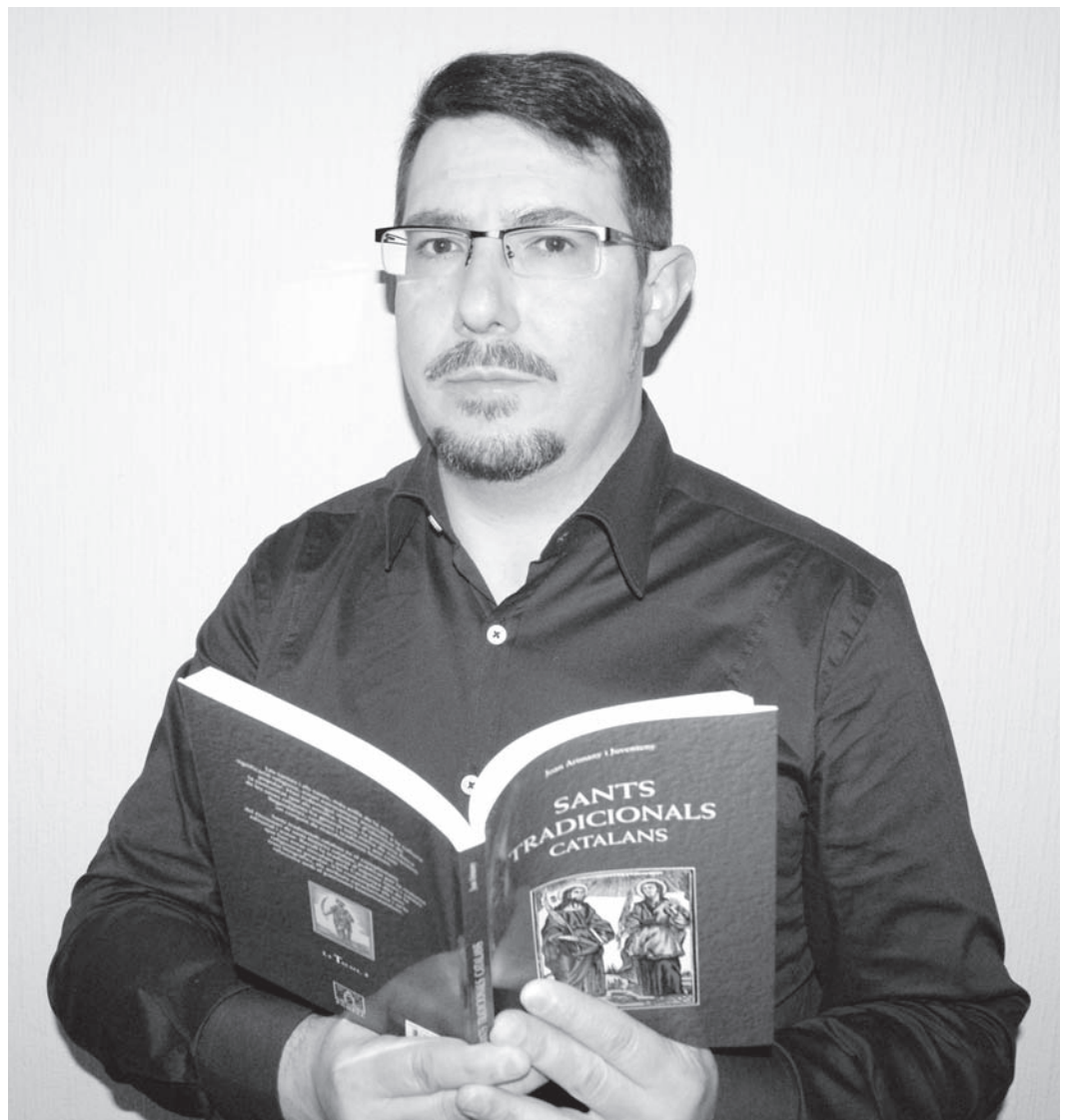
present una certa desconfiança. Això ha fet que en bona part del segle XX, algunes d'aquestes expressions hagin desaparegut del context social tant urbà com rural. La visió d'ara, però, és més benèvola. Precisament, a l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, el mateix papa Francesc reconeix que la pietat popular, malgrat les seves mancances, és el millor punt de partida per evangelitzar i resoldre aquestes mateixes carències; igualment li atorga una capacitat missionera perquè representen la presència de la fe cristiana a la cultura del poble. És així com, ara, l'Església percep de forma més positiva la devoció popular: la veu com un mitjà que apropa la gent a la fe i que la convida a formar-ne part.

Com veu avui la salut de la devoció popular a casa nostra?

La percepció és contradictòria. Per una banda, la societat tendeix a un laïcisme que la fa considerar un model anacrònic i propi d'altres temps; per altra banda, les generacions que van viure i recorden moltes de les expressions, individuals o col·lectives, estan desapareixent per causa del natural procés vital. Dit això, cal constatar que, paradoxalment, algunes mostres han pres força i intensitat en els darrers temps. Pel fet d'esdevenir reclams turístics, on predomina més l'estètica i la plàstica que la seva veritable essència. En el fons, però, segueix latent el sentit religiós que les va generar. Cal estar amatents en la conservació, manteniment i promoció d'aquestes formes i exaltar-ne aquells elements més purs i autèntics.

A Catalunya des de fa molts anys hi ha hagut interès per estudiar les devocions populars (goigs, santuaris marians, llegendes de sants...). A què ho atribueix?

Efectivament, el nostre país té una

«Cal estar amatents a la conservació, manteniment i promoció d'aquestes devocions»

gran dedicació a l'estudi i anàlisi etnogràfic de la devoció que va del braç de l'interès sobre la cultura, també, popular. Prové de finals del segle XVI i principis del XVII, amb obres hagiogràfiques i mariològiques, com les d'Antoni Vicenç Domènec o Narcís Camós. Alguns autors consideren que davant la impossibilitat de reivindicar la història com a país, Catalunya va conrear aquesta visió més local i especialment relacionada amb aspectes espirituals. La Renaixença, influïda pel moviment romàntic europeu, va donar un nou impuls a aquesta vocació que ha perdurat fins als nostres dies. El nostre patrimoni artístic, literari, musical i bibliogràfic en l'àmbit de la religiositat popular, tant material com immaterial, és molt ric i ha nodrit sobradament aquest anhel investigador.

«Fills estimats! Pregueu, pregueu, pregueu perquè el reflex de la vostra pregària influeixi en les persones que trobeu. Poseu en la vostra família la Sagrada Escripura en un lloc visible i llegiu-la, perquè aquestes paraules de pau flueixin al vostre cor. Prego amb vosaltres i per vosaltres, fills meus, perquè cada dia estiguen més oberts a la voluntat de Déu. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de gener del 2014

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Actualitats científiques

Alerta amb les espècies invasores!

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És cosa ben sabuda que l'intercanvi constant que, a causa de la globalització del nostre món, els transports internacionals fan dels productes de diversos països i el que porten a sobre els simples viatjants originen unes invasions constants d'espècies d'animals i plantes cap a indrets que no els eren propis, a més de la introducció d'alguns animals exòtics que s'ha causat per un descuit humà; com, per exemple, l'existència salvatge actual del visó americà que tenim a Espanya perquè es va escapar d'una granja de Segòvia, que el mantenien per a la indústria pelletera, i ara corre lliure per terres de Castella bo i fent la competició a la mustela espanyola, que és més petita i no tan agressiva. La llista negra d'espècies invasores d'animals i plantes que fa uns mesos va publicar el ministeri d'Agricultura en recull 178, entre mamífers, ocells, peixos, musclos, caragols, crancs, insectes, plantes i algues.

Hi pot haver espècies que poc impacte produeixen amb la seva arribada a altres terres, però n'hi ha que originen conflictes d'una certa magnitud. I la llista que el Ministeri ha fet conèixer fa pensar. No puc ara i aquí detallar-vos els inconvenients que ens estan portant aquestes 178 espècies que han vingut de fora. Només us diré el que en sé de tres d'elles: el musclo zebra, el mosquit tigre i el caragol poma. Han sortit ja moltes vegades als periòdics habituals.

El musclo zebra (s'anomena així per les ratlles que presenta la seva closca) ja va arribar a Europa, probablement enganxat en vaixells intercontinentals, procedent d'Amèrica, cap a mitjan segle XIX, però al nostre país no es va detectar fins al 2001 al delta de l'Ebre. Hi està causant la desaparició del nostre musclo comestible *Margaritifera auricularia*, però més mal fa encara als dipòsits d'aigua, embarcacions i motors, ja que es fica

Caragol poma.

per tot arreu; fins i tot fa colònies en canonades i conductes i posa en perill l'abastiment d'aigua. He llegit que, per combatre'l, des del 2001 ja s'han gastat 13,7 milions d'euros i que es calcula que s'arribarà a 105,5 milions cap al 2025. Com podeu veure no és pas per riure-se'n.

El mosquit tigre té per espai natural originari les selves del sud-est asiàtic. A partir del 1979 es començà a distribuir per terres d'Àfrica, Amèrica i Europa. El primer cas constatat a casa nostra va ser el 2004 a la província de Barcelona. Ara ja s'ha estès per Catalunya i la Comunitat Valenciana. Amb transport de persones o mercaderies s'ha anat estenent a llocs on hi ha aigua, encara que aquesta aigua sigui d'origen humà. Pica de dia, de 30 a 48

picades per hora, ataca els humans, els ramats, els rèptils, els amfibis i fins i tot els ocells. A més de molest és un transmissor de malalties, sobretot en zones endèmiques, i per això on fa més mal és a l'Àfrica.

El caragol poma és originari d'Amèrica del Sud, dels boscos tropicals o subtropicals d'Argentina, Bolívia i Brasil. A Europa només s'ha detectat a casa nostra: es veié el 2010 que començava a propagar-se pel delta de l'Ebre com el musclo zebra, però la seva acció és encara més nociva que la d'aquest bivalve ja que es reproduïx en quantitat i molt ràpidament, ni que l'aigua sigui

contaminada o amb poc oxigen, i causa danys molt greus a les plantacions d'arròs, a més de consumir també moltes espècies aquàtiques. Se n'ha hagut de prohibir el comerç (encara que és comestible) per evitar que es propagui en quantitat, i també s'han dessecat àrees que n'estaven plenes. No tenim xifres de les despeses que això ha causat, però podeu imaginar-les...

Ja es veu que cal tenir cura de la natura tal com la tenim i no alterar els ecosistemes naturals. És responsabilitat de tots, és clar. Encara que poc hi puguem fer sempre serà bo tenir-ho en compte...

Amb el darrer article publicat al número passat, la secció «Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual» es dona per conclusa. Mn. Francesc Nicolau seguirà publicant les «Actualitats científiques» cada setmana.

Gent de casa

Jusèp Condò i Sambeat, sacerdot i autor aranès

Poc havíem parlat de la Vall d'Aran des d'aquesta secció de «Gent de casa» i avui ho fem amb un personatge de considerable projecció: un gran sacerdot i un gran aranès, preclar poeta occità, que va viure amb fe i pel seu poble i llengua estimada.

Efectivament, la Vall d'Aran és un dels vuit arxiprestats que té el bisbat d'Urgell. Uns territoris enormes, alguns dels quals abasten, senceres, les comarques més extenses de Catalunya.

Jusèp Condò i Sambeat va néixer el 29 de març del 1867 a Montcorbau,

un remot indret de la Vall d'Aran, a 1.222 metres d'alçada, amb la seva *glèisa de Sant Estèue*, del bisbat d'Urgell. Va ser ordenat sacerdot el 1891 i passà durant vint anys per diverses parròquies de l'Alt Urgell o de la Ribagorça aragonesa, fins que el 1910 va ser destinat a Salardú, bella població, avui de Naut Aran, on consolidà la seva obra literària en occità.

Fins a l'arribada a Salardú, mossèn Condò havia publicat des del 1892, en català, diversos poemes com *Lleyda a Maria Santíssima* (1895). Ja abans, però sobretot des

del 1910 fins a la seva mort, escriurà en occità. Amb les seves obres *Era caritat*, *Veü det campanau* o *Era poma trigada* va vèncer en nombrosos jocs florals. A *Era Val d'Aran* vencé en els jocs propis del 1912. També va col·laborar a *Era Bouts dera Mountainho*, una publicació occitana. Igualment fou autor d'un *Vocabulari aranès* (1915) i escriví sobre la Vall d'Aran, la Maladeta, les cançons de la Garona i la Noguera Pallaresa. En castellà va publicar *Escuela de vocación sacerdotal* (1914) i *La Santísima Virgen de los Evangelios* (1915).

En certa manera, mossèn Jusèp va

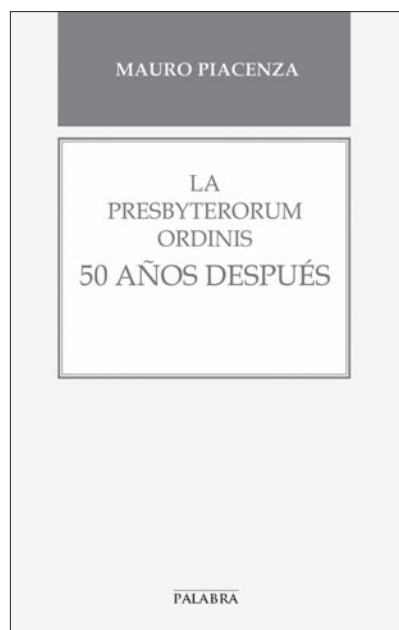

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

ser «el mossèn Cinto de la Vall d'Aran» fins al punt que el Conselh Generau d'Aran va crear el 1989 els premis de poesia i prosa que, en llengua aranesa, porten el seu nom. No en va, és considerada la primera persona que va publicar en llengua aranesa.

Morí ben jove, amb tan sols cinquanta-dos anys. Va ser a Bossòst el 5 d'agost del 1919, quan encara tenia força camí per endavant. Deixà, però, una sòlida llavor en la seva llengua.

MAURO PIACENZA
La «Presbyterorum ordinis».
50 años después
 Ediciones Palabra, 2013, 208 pàg.

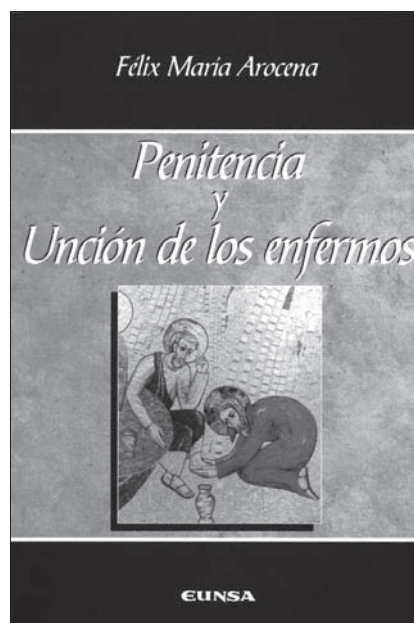
El cardenal Mauro Piacenza és el penitencier major. Aquí porta a terme una anàlisi lúcida del decret *Presbyterorum ordinis* sobre la vida i el ministeri dels preveres. Cinquanta anys després de la seva elaboració, parla de la gran visió teològica que té aquest document. Indica els aspectes que, particularment, no han estat compresos o que han estat silenciats. I ens encoratja a fer una relectura dels textos del Concili.

JEAN LAFRANCE
Ora a tu Padre
 Ediciones Narcea, 2014, 198 pàg.

Les meditacions que s'ofereixen en aquest llibre recullen una experiència de pregària concebuda d'acord amb un itinerari que ens convida a viure l'amistat amb Déu en la litúrgia i en la vida de cada dia. L'orant se situa davant de Déu i li comunica el seu desig d'establir una aliança d'amor. Són uns textos més idonis per ser pregats que no pas per ser llegits. L'autor és Jean LaFrance, sacerdot secular francès i director d'exercicis i retirs.

FÉLIX MARÍA AROCENA
Penitencia y Unción de los enfermos
 EUNSA, 2014, 446 pàg.

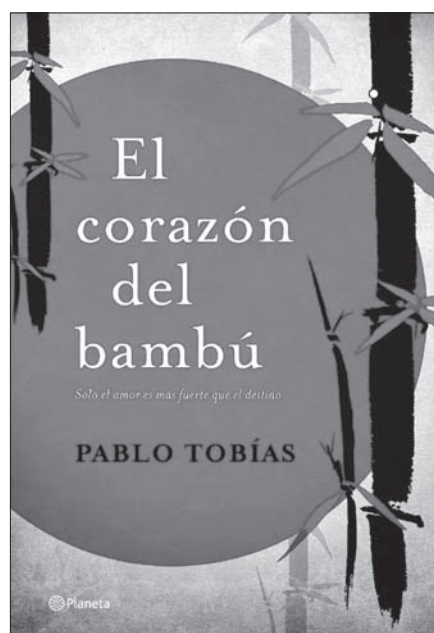
Fruit de la seva experiència docent, Félix María Arocena, professor de Litúrgia, es dirigeix a tots els batejats que vulguin tenir un coneixement modern de la Penitència i la Unció dels malalts i, molt concretament, als candidats al sacerdoci. La Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra facilita d'aquesta manera als alumnes uns textos bàsics assequibles, sistemàtics i dotats de rigor científic oportú.

PABLO CERVERA BARRANCO
Ciclo A. El Evangelio leído en la tradición cristiana
 Ed. Ciudad Nueva, 2013, 520 pàg.

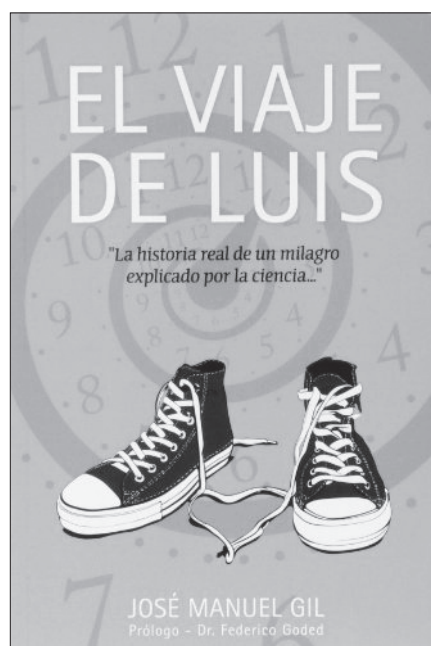
Arran dels Evangelis dominicals i festius del primer any del cicle triennal (any A), aquesta obra ofereix una àmplia i selecta antologia de textos d'autors cristians de tots els temps, des dels Pares Apostòlics fins als autors recents, que han comentat o que s'han referit a aquestes perícopes evangèliques. S'ha afegit, per als tres cicles litúrgics, les principals solemnitats i festes de l'any amb els comentaris corresponents.

PABLO TOBIÁS
El corazón del bambú
 Editorial Planeta, 2014, 254 pàg.

La Laura guanya el campionat nacional de kendo el 2011 i emprèn, feliç, un viatge al Japó, on l'espera el seu promès. Aterra a Tòquio l'11 de març, el dia del tsunami. Desesperada per saber si el seu promès continua viu o no, la Laura inicia un altre viatge, encara més complex, per l'interior del Japó. Només atrevint-se a arribar fins al focus del terratrèmol descobrirà el seu destí; només arribant al seu cor aconseguirà conèixer la veritat.

JOSÉ MANUEL GIL
El viaje de Luis
 Editorial Oberon, 2013, 336 pàg.

En aquestes pàgines, un pare explica en primera persona la tragèdia que va patir el seu fill Luis quan tenia 12 anys: des del seu accident, que va estar a punt de costar-li la vida, fins a la recuperació miraculosa i la integració a la vida quotidiana. Es tracta d'una història commovedora explicada per inspirar, ajudar i donar força als que afronten una situació extrema. Emoció i racionalitat s'uneixen en una defensa apassionada del coratg.

JORDI ALCOVER y SÍLVIA NARANJO
La guía de vinos de Catalunya
 Edicions Pòrtic, 2013, 460 pàg.

Una guia fiable, clara i exhaustiva per als amants del vi català. Conté més de 1.500 referències de vins, tastats a cegues i ordenats segons la puntuació dels experts Jordi Alcover i Sílvia Naranjo, sempre rigorosos i independents, i la col·laboració de Jordi Abellan i Ruben Morera. També conté una secció estadística dels vins més ben puntuats, així com la nota mitjana de cada celler.

PHILIPPE COUPÉRIE-EIFFEL
Eiffel por Eiffel
 Plataforma Editorial, 2013, 176 pàg.

Gustave Eiffel (1832-1923) és l'autor del símbol de París més emblemàtic, l'aura del qual resplendeix arreu del món. L'home públic no va eclipsar mai l'home privat i Gustave Eiffel va deixar als seus éssers estimats el record d'un gran humanista, dotat del sentit de la família més profund. Aquesta guia, il·lustrada magníficament, per la vida de l'enginyer francès es publica en commemoració dels 90 anys de la seva mort.

Crítica literària

La «forma» social de l'Israel bíblic

Primer de tot, he de dir que, aquest no és un text per començar a endinsar-se en el món bíblic de l'antic Israel.

L'edició original, en alemany, és del 2008. L'enfocament social no és l'habitual en els estudis de l'Antic Testament com a objectiu principal, sense que això vulgui dir que s'hagi ignorat: les històries i teologies de l'Antic Testament d'alguna manera reflecteixen el temps social, les seves estructures i la influència dels esdeveniments temporals en la teologia. No és el lloc de fer-ne un recompte però sí de tenir present que la intenció d'integrar els elements que constitueixen la vida social del poble ja es fa palès amb I. Benzinger-1893, Max Weber-1921, Antonin Causse-1930, i altres autors que els segueixen. Sense oblidar, més recentment i entre altres, la invitació de la *Divino Afflante Spiritu* (1943) de Pius XII a un estudi actualitzat del text segons les valoracions i usos del moment, o bé, les «formessocials» de *Les Institutions de l'Ancien Testament* de Roland de Vaux-1958, Rainer Albertz-1992, o bé, la lectura del text dins el context popular de Gustavo Gutiérrez-1970, i l'aportació dels moviments feministes i ecològics: tots ells són un aspecte de la lectura social a tenir en compte per a una visió de conjunt. La radiografia del text

RAINER KESSLER

Historia social del antiguo Israel
Ediciones Sígueme, 2013, 334 pàg.

en dona la imatge històrica, sociològica, teològica, d'una època, d'un poble, si més no. Al meu entendre, l'aproximació a l'estudi de l'Antic Testament és convenient fer-la, simultàniament, a dues bandes: a partir d'una senzilla, i rigorosa, aproximació a la formació literària dels textos compartida amb una història de l'antic Israel. A partir d'aquí, no solament s'incentivarà la «curiositat» sinó que també es farà més avinent saber de què es parla quan es refereix a text, autor, context... necessari per a l'elaboració d'una exegesi i hermenèutica bíblica.

El subjecte d'una història social és la seva estructura i com, aquesta, condiciona la vida del poble i les idees que s'hi gesten: l'economia, l'estratificació social, les institucions polítiques, religioses... sotmeses a canvis i influències del moment. Segons Kessler, les fonts de tal estudi són: la geografia; l'arqueologia i l'epigrafia; els textos bíblics i la sociologia i l'antropologia, sense que

l'ordre marqui importància de l'una respecte l'altra. Totes elles, fonamentals per a la construcció de la vida social i religiosa d'un poble (per exemple, la cultura agrícola i ramadera del poble d'Israel marca la tipologia de les festes i el culte sacrificial). Semblantment, la forma i situació geogràfica de la terra de Canaan la fa ésser un lloc de pas i, per tant, d'influències: egipcis, assiris, babilonis, perses, grecs, romans, hi deixen la seva petjada. La metodologia de tal exposició (el *com*) considera tres àmbits que s'entrecruen: el marc on es desenvolupa la història del poble, les fonts que s'utilitzen per a l'estudi, la recerca d'analogies i el marc interpretatiu que es fa servir.

El text bíblic és la narració, reconeixement i transmissió de l'experiència que la comunitat, i el fidel, d'Israel fa de la presència de la divinitat en la realitat. Tal experiència i tal presència es dona en el marc de la vida del poble

Rosa M. Boixareu Vilaplana
Síndica de Greuges de la URL

HISTORIA SOCIAL
DEL ANTIGUO ISRAEL

Rainer Kessler

i en els seus esdeveniments: és a dir, en el marc social. En la seva història: en la seva identitat (en el sentiment de pertinença al poble d'«Israel»: un sol déu: Jahvé, una «terra» promesa per Ell) i en els canvis que es generen provocadors de tensions, conflictes i divisions. Una història amb un fonament i una fonamentació social necessària per a la convivència.

Crítica cinematogràfica

A la recerca del temps perdut

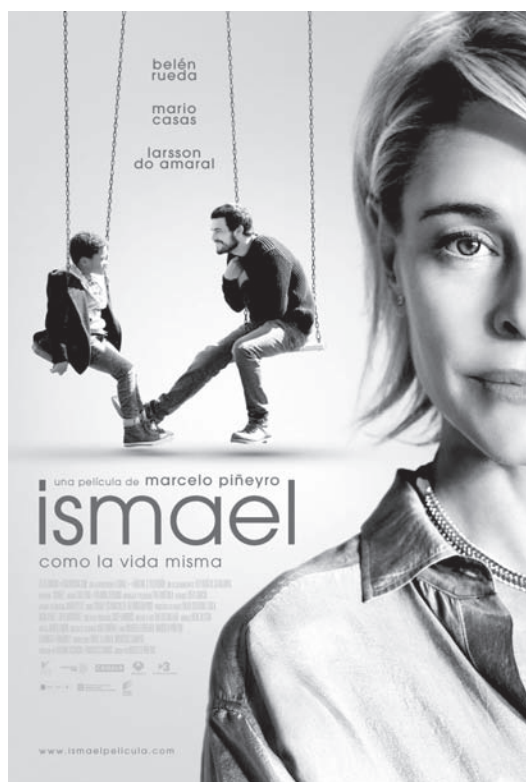
ISMAEL

DIRECTOR: Marcelo Piñeyro.
INTÈRPRETS: Mario Casas, Belén Rueda, Juan Diego Botto, Sergi López, Larsson do Amaral, Ella Kweku.
GÈNERE: Drama.
111 minuts.
Espanya, 2013.

En aquests darrers anys diferents films espanyols han bussejat en el moment difícil de l'adolescència i en la recerca de la identitat personal de nois que s'obren a la vida amb incerteses i temors i que rodolen mentre intenten descobrir-se. Per exemple, *Los niños salvajes* (de Patricia Ferreira, 2012), *Hijo de Caín* (de Jesús Monllaó, 2013) o *15 años y un día* (de Gracia Querejeta, 2013). En totes elles el protagonista és un adolescent carregat de preguntes enmig d'una situació familiar confusa.

L'argentinà Marcelo Piñeyro (*Kamchatka*, *El método*, *Plata quemada...*) ens regala una pel·lícula de producció totalment espanyola amb un plantejament similar: la recerca de la mateixa identitat.

Ismael (Larsson do Amaral), un

noi negre de 10 anys, agafa el tren a Atocha sense cap acompanyant i baixa a Barcelona. Té com a referència el remitent d'una carta dirigida a la seva mare, l'Alíka (Ella Kweku), i es planta a la porta d'una casa. Allà es troba amb la Nora (Belén Rueda) que, per a sorpresa seva, resulta ser-ne l'àvia.

Tots dos es dirigeixen a un petit poble de la costa gironina on viu el presumpte pare del noi, Felix Ambrós (Mario Casas), que treballa com a educador de nois en situació de risc social i viu sol, únicament visitat pel seu bon amic Jordi (Sergi López) que regenta un hotel. A la vegada l'Alíka i el seu company actual en Luis (Juan Diego Botto) emprenen el viatge des de Madrid a Girona per recollir el noi fugat.

Si a les pel·lícules esmentades anteriorment, l'argument girava al voltant de la recerca de la identitat d'un adolescent, aquí aquesta escapada innocent d'Ismael es converteix en el detonant perquè tots els personatges reflexionin sobre la seva vida i busquin els seus senyals d'identitat.

La presència del noi entre els adults provoca que aquests es vegin obligats a bussejar en el seu passat i descobreixin que la dificultat per estimar i la por al compromís no només van marcar la seva vida, sinó que van deixar ferides en les persones que estimaven més.

L'aparició d'Ismael, que ha nascut per la tenacitat valenta de la seva mare soltera, obliga que els adults s'hagin d'enfrontar amb els seus fantasmes i

que no puguin continuar fugint d'ells mateixos.

La pel·lícula afronta amb serietat i amb un sentit de l'humor molt tendre temes tan seriosos com la família, la soledat, el perdó, l'avortament, la possibilitat de redimir-se, l'amistat...

No estem davant d'una pel·lícula edulcorada i amb afany de buscar la llàgrima fàcil, *Ismael* és una pel·lícula seriosa, ben treballada, amb un guió sòlid i amb un recital interpretatiu extraordinari. Els actors adults estan absolutament fantàstics. No desentona gens la novella Ella Kweku; el petit Larsson do Amaral manifesta una frescor envejable davant la càmera i la seva mirada es converteix en una peça clau del film.

La fotografia estupenda de Xavi Giménez i la música amable de Javier Limón, subratllen els sentiments que manifesten els actors, ens apropen a la seva ànima i ens fa pensar quantes coses d'ells hi ha en nosaltres.

Ismael és una pel·lícula pedagògica, amb una valentia ètica digna d'encomi. Ens ensenya a veure la dificultat de la fidelitat en l'amor i l'amistat, i ens fa conèixer que la por i la manca de compromís deixen ferides en el camí, en la mateixa vida i en la d'innocents que, com Ismael, reclamen a crits ser tinguts en compte i ser estimats sense ser cap càrrega.

Josan Montull
Salesià

josan.montull@salesians.cat

Des del carrer

EL CANTAUTOR JESÚS CABELLO ACABA DE PRESENTAR «CONTIGO»

«M'inspira l'afany per continuar sent cada dia amic de Déu»

Samuel Gutiérrez

La fe i la música acompanyen Jesús Cabello (Puente Genil, 1984) des de ben petit. Una leucèmia greu va despertar ben aviat en ell el desig de buscar el sentit de la vida. Poc després va trobar Déu. Des de llavors, la música s'ha convertit per a ell en un instrument privilegiat per expressar amb senzillesa la quotidianitat de l'amor de Déu. És un do que ha rebut i que desitja compartir. Com va fer fa poc a Barcelona, a l'Espai Joven Notemo, on va presentar el seu darrer treball *Contigo*. El podeu comprar a les llibreries religioses i a www.trovador.com.

Acabes d'editar el teu segon disc, *Contigo*. Ens el presentes?

És un disc enregistrat a l'Argentina, als EUA i a Espanya en el qual recullo moments diferents en la vida d'un cristià.

En un món, el de la música cristiana, on hi ha de tot, què et sents cridat a aportar?

Déu reparteix carismes diferents perquè el món està fragmentat i els necessita. Per això, tots tenim cabuda en aquest trencaclosques que és l'Església. A més, jo només he respost a la crida. El talent el dóna Déu i a Ell haurem de retre-li comptes.

La música per a tu és un instrument d'evangelització?

Gràcies a la música he pogut connectar amb tota mena de públic. He tocat a teatres, col·legis, bars, presons... i sempre he sentit que gran part del missatge de l'Evangeli s'escoltava i meditava. Una altra cosa és el que cadascú faci amb la seva llibertat, com passa amb la paràbola del sembrador. La música és un instrument molt valuós per lloar Déu en les celebracions, per evangelitzar els que no coneixen Jesús

i per tornar a atraure els que en van marxar. Però només amb la música no s'aconsegueix moure els cors. Cal tenir un tractament habitual amb Déu perquè Ell faci el miracle.

Quina és la teva font d'inspiració?

No forço l'escriptura. Tot flueix només quan vol l'Esperit. És veritat que la tècnica i l'experiència són importants, però només això no toca el cor de la gent. M'inspira fonamentalment l'afany per continuar sent cada dia amic de Déu.

Professor i músic. Són dues vocacions que es complementen?

Totes dues ocupacions estan relacionades: s'hi empra la paraula, es té auditori, es presenten imprevistos, s'intenta connectar amb els altres, es treballa l'ànima de les persones... Casualment, molts dels cantants cristians que conec estan vinculats al món de l'educació. No és casualitat. A més,

dóna més experiències fer classe en un primer d'ESO dolent que tocar en un teatre ple de gent... [Rialles]

Al costat del disc *Contigo* també t'has embarcat en el musical *Vida*. I darrerament has intervingut en alguns esdeveniments eclesials importants. Com aconseguixes vèncer la temptació de la vanitat i l'èxit?

La meua família és el far que em recorda qui sóc. D'altra banda, m'encanta la meua vida diària i no anhelo gens els grans esdeveniments quan no n'hi ha. Sé que no em salvaré per tocar en alguns llocs o aconseguir tants mèrits, sinó per viure el que és ordinari amb un amor extraordinari. També sé que la música és una llum que Déu dóna a qui ell vol. Un altre motiu per donar-li gràcies. Em sento un privilegiat en aquesta vida. Només puc partir-la i compartir-la.

Pensant-ho millor

Carme Borbonés,
Presidenta de
Càritas Catalunya

Quan l'esperança esdevé compromís!

Quan iniciem l'any, tenim tendència a esperar que el nou cicle del temps, per si mateix, ens depari alguna cosa millor que l'any transcorregut, o que alguna cosa que ens preocupa i ens afecta es resolgui automàticament, sense que es doni cap raó, o existeixi cap causa i/o element identificat que hi pugui contribuir... Aquest sentiment és conseqüència d'un optimisme frívol, desenfocat i infantil, és un entendre la vida desproveïda de reflexió i de compromís.

L'acarament de totes les circumstàncies que envolten el dia a dia, des de l'esperança, pressuposa haver assumit un seguit de principis bàsics que ens determinen com a éssers capaços de raonar i de valorar el grau d'importància que tenen les coses. A la pràctica, comporta sortir d'un mateix amb el convenciment que existeix la possibilitat d'aportar quelcom al nostre entorn, per senzill i simple que sigui.

Aquesta actitud positiva significa que tota acció humana pot contribuir a la possibilitat d'assolir un projecte, un repte: el món està en mans dels homes i de les dones. No és el resultat d'un atzar, ni conseqüència de forces «estranyes» que es confabulen...

Els cristians coneixem les raons per les quals l'esperança i la força que se'n deriva, esdevé compromís indefugible. Estem obligats a actuar tot donant-ne raó (cfr. 1Pe 3, 15), per això cal intentar i repetir, una vegada i una altra, aquelles accions que tenen un valor per als altres, encara que inicialment semblin petites i quasi imperceptibles: hem de fer-ho com a testimoni i praxi de l'esperança que tenim en Crist.

Coneixem les nostres limitacions i sabem que no està a les nostres mans poder resoldre molts dels greus problemes que afecten la nostra societat i el món en general, però ens hem d'arriscar a fer quelcom (papa Francesc), per insignificant que pugui semblar i, en fer-ho des de la potència de l'esperança, haurem contribuït a fer possible una altra realitat. Aquest exercici de responsabilitat contribueix a «humanitzar la vida», tot augmentant els horitzons, alhora que fem camí, anant més enllà d'una simple espera (Benet XVI).

Rauxa

Dolor i esperança

El dolor, ja sigui físic o anímic, es pot convertir en una de les proves més dures i cruels de la vida. Per a qui el pateix és causa de sofriment indescriptible, no només pel dolor en si, sinó perquè el pateix personalment, sense possibilitat de compartir-lo. És veritat que els altres poden comprendre aquell dolor, li poden fer costat i el poden consolar, però el dolor en si és totalment personal i intransferible. És una realitat que toca viure en solitud i per aquest motiu es pot convertir en una experiència desesperant i destructiva. No hi ha ningú que estigui lliure de dolor. Pel sol fet de viure, de tenir un cos i una ànima, hi estem expo-

sats. Tanmateix, el dolor no ha de dur necessàriament a la destrucció de la persona i fins i tot pot ser ocasió per adquirir una visió nova i més profunda del sentit de l'existència. Perquè sigui així és imprescindible l'amor, una cert grau d'obertura interior de la persona. L'amor no fa desaparèixer el patiment. El dolor hi continua sent amb la mateixa intensitat; però l'amor té la capacitat de fer-nos veure el sentit fins i tot en situacions límit que semblen regides per la freda llei de l'atzar i la crueltat. És així com l'amor, sense estalviar-nos el dolor, ens salva de caure en les tenebres de la desesperació i ens fa viure en esperança.

Eduard Brufau